VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 103 — Vol. XLVI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, syysk. 4 p. — Tuesday, Sept. 4, 1962

VIIME TIEDOT

Tokio. — Japanilainen sukellusvenepatrullilentokone syöksyi eilen erääseen vuoristokylään Amamin saarella noin 800 mailia lounaaseen täältä sillä seurauksella, että lentokoneen matkassa olleen 12-jäsenisen miehistön uskotaan kaikkien kuolleen. Kylään syöksymistä seuranneessa tulipalossa paloi 29 kotia ja neljä siviiliä loukkaantui.

Saigon, Etelä-Vietnam. — Viet Congin joukot ampuivat viikonvaihteessa alas kaksi yhdysvaltalaista helikopteria, jotka olivat kuljettamassa etelävietnamilaisia sotilaita taistelualueelle.

Key West, Fla. — Täällä saatujen tietojen mukaan Kuubassa on teloitettu kuusi vastavallankumouksellista joidenkin miliisien murhaamisesta ja murhaajien avustamisesta. Radiotiedotuksessa sanottiin, että syytettyjen asia käsiteltiin julkisessa oikeudenkäynnissä.

Iranin maanjäristyksessä kuoli ehkä 10,000 ihmistä

Ihmishenkien menetykset voivat nousta vieläkin suurempaan lukuun kun saadaan täydelliset tiedot

Teheran. — Yli 20,000 ihmistä kuoli tai loukkaantui viime viikonvaihteessa Iranissa tapahtuneessa maanjäristyksessä, joka aikaansai suurta hävitystä maan luoteisosassa, ilmoitti pääministeri Assadullah Alam.

Ihmishenkien menetyksien odotetaan nousevan vieläkin suurempaan lukuun hallituksen viranomaisten antaessa tarkempia tietoja vahingoista. Kaikkiaan noin 100 kylän ilmoitetaan tuhoutuneen.

Punaista Ristiä vastaavan järjestön, Iranin Punaisen Leijonan ja Auringon yhdistyksen johtaja Hossein Khatibi ilmoitti, että vielä ei voida antaa mitään varmaa tietoa ihmishenkien menetyksistä kunnes on saatu kerätyksi tarkat tiedot kaikista vahingoista.

Eloon jääneitä on vielä vastassa toinenkin vitsaus — armoton kylmä Hamadan alueella, jossa maanjäristys tapahtui, ovat kesäisetkin yöt erittäin viileitä ja kaikkialla saadaan nähdä äitejä ja lapsia toisistaan lämpöä etsien yrittämässä saada lepoa risaisten viittien tai telttojen alla.

Tilannetta pahentaa edelleen se, että on olemassa vaara epidemioista sotilaiden ja tuhansien vapaaehtoisten pelastustyöläisten kaivaessa raunioita etsien eloon jääneitä ja kuolleita.

Tuhansia loukkaantuneita on kuljetettu junilla ja busseilla Teheranin sairaaloihin.

Armeijan kuorma-autoja on otettu käytäntöön veden kuljettamiseksi hädänalaiselle alueelle.

Tuhannet eloon jääneet ihmiset odottivat maanantaita vasten yöllä pelastusta taivasalla, toivossa saada jonkinlaista lääkintäapua, peitteitä, ruokaa ja jonkinlaista suojaa.

Veden puute alueella kävi erittäin vakavaksi siitä syystä, että maanjäristys oli hävittänyt maanalaiset vesivarastot.

Alueelle kuljetettiin kuorma-autoittain lääkintätarpeita ja ruokaa sekä vettä toisten kuorma-autojen kuljettaessa loukaantuneita sairaaloihin Teheraniin, jossa maanjäristyksen aikaansaamat vahingot olivat verrattain vähäiset.

Pääministeri Alam, joka vieraili Kazvinin alueella, jonka vahingot olivat suurimmat, antoi määräykset kuljettaa alueelle kaikin mahdollisin keinoin ruokatarvikkeita ja vettä.

"Onnettomuus on erittäin suuri", sanoi Alam. "Ihmishenkien menetykset ovat lukuisat ja kärsimykset sanoin kuvaamattomia. Allah meitä auttakoon."

Punaisen Leijonan ja Auringon palveluksessa oleva tri Mousa Azizi sanoi, että kuolleiden luku voi hyvinkin nousta 10,000:een ilmoittaessaan onnettomuuden laajuudesta radion välityksellä. "Emme ole vielä löytäneet neljännesosaakaan kuolleista."

Vielä ei ole saatu tietoja niistä kaukaisemmista kylistä, jotka sijaitsevat niin kaukana päämaanteiltä, että niistä tietojen saanti voinee kestää useita päiviä.

Seitsemänkymmenen vuoden ikäinen Fatima Bagom menetti kuusi perheensä jäsentä maanjäristyksen sattuessa Abegamin kylässä asukkaiden ollessa nukkumassa.

Hän oli löytänyt kolmen poikansa ja kahden tyttärensä ruumiit ja oli vielä etsimässä miehensä ruumista.

Teheranin radiossa radioitiin rukouksia ja värsyjä Koranista pääministerin julistettua yleisen surupäivän. Radiossa ei kuultu yhtään musiikkia koko päivän mittaan.

Suurinta ihmishenkien menetystä tapahtui Dan-Isfahanin kylässä jossa ensimmäisten tietojen mukaan 3,500 ihmistä oli kuollut ja Avajissa, jossa ilmoitetaan vähintäin 1.500 ihmisen menettäneen henkensä.

Kaikkialta maailmasta saapui Iraniin osanottosanomia ja lupauksia avusta.

Eräs Canadan lähetystön puhemies ilmoitti Teheranissa, että vielä ei ole saapunut mitään tiedotuksia canadalaisten kuolemista Iranissa. Heitä on ollut noin 100 pääasiallisesti Teheranissa, Shirazissa ja Abadanissa.

Eräs Teheranin geofyysisen instituutin puhemies sanoi, että jos maanjäristyksen keskus olisi tapahtunut Teheranissa, niin mahdollisesti yli miljoonan ihmistä olisi saanut surmansa.

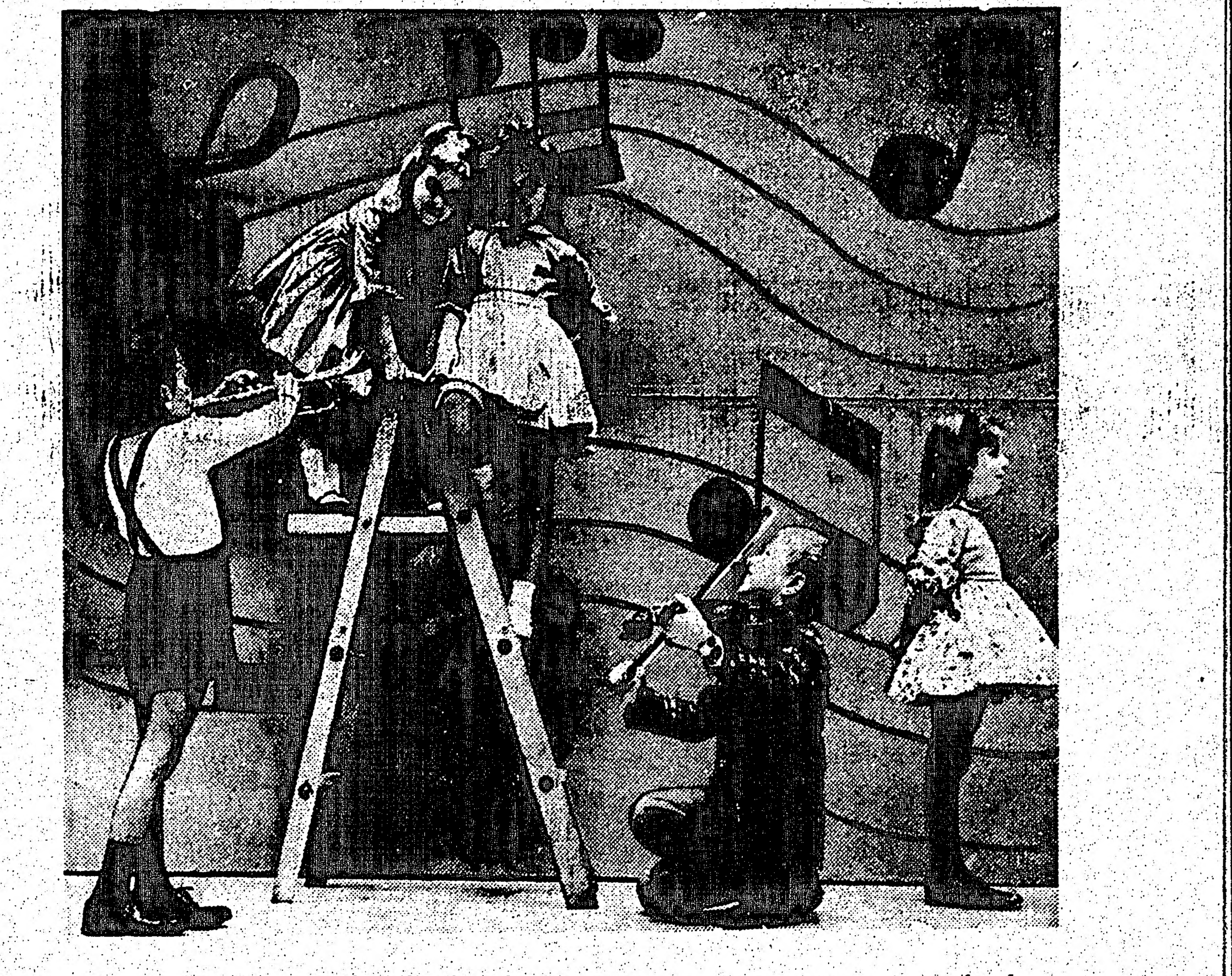

Työnpäivä on jo ohi ja lapsilla käsillä uuden lukuvuoden aloittaminen koulussa. Kuvassamme lapset esittävät joitakin uuia koululaisten muoteja.

Kuuba tervehti N-liiton avuntarjousta ja varoitti Yhdysvaltoja

Havanna. — Kuuban lehdistössä tervehdittiin viikonvaihteessa Neuvostoliiton lupausta sotilaallisesta avusta jos sitä tarvitaan ja varoitettiin Yhdysvaltoja, että kaikki mahdolliset sotilaalliset hyökkäykset Kuubaa vastaan voisivat vaarantaa maailman rauhaa.

Lehdistössä ilmoitettiin suurin otsikoin, että Kuuba saa jatkuvasti lisää neuvostoliittolaista sotilaallista apua ja että Washingtonista saapuneet tiedot osoittavat jotta Yhdysvalloissa on vallitsemassa sotahysteeria.

Kuubalaisen uutistoimiston Prensa Latinan tiedotuksissa sanottiin, että joidenkin yhdysvaltalaisten senaattorien ehdotuksien seuraaminen ja hyökkäyksien järjestäminen Kuubaa vastaan vaarantaisivat vakavasti maailman rauhaa.

Uutistoimiston tiedotuksessa sanottiin, että Kuuban sotilaallista voimaa voitaisiin suuresti vielä vahvistaa, vaikka sitä voidaan nyt jo pitää suurimpana sotilaallisena voimana latinalaisessa Amerikassa, jos imperialistiselta taholta uhataan sitä edelleenkin.

Joissakin diplomaattisissa piireissä kuitenkin väitetään, että Neuvostoliiton Kuuballe antama sotilaallinen apu on verrattain vähäinen ja että sen Kuuballe toimittamat aseet ovat vanhanaikaisia.

Kuitenkin kuubalaisella taholla ollaan vakuuttuneita jotta Neuvostoliitto tulisi tilanteen pahentuessa kunnioittamaan aikaisemmin antamaansa lupausta, että se tulisi olemaan valmis antamaan apuaan jos Kuuban taholta sitä anottaisiin.

Länsimaiselta taholla on useaan otteeseen väitetty, että neuvostoliittolaisia asevoimia on jo kuljetettu Kuubaan, mutta kuubalaiset kieltävät sellaisten väitteiden todenperäisyyden ilmoittaessaan, että kysymyksessä on vain neuvostoliittolaiset tekniikot, jotka ovat saapuneet saarimaahan auttamaan sen teollisuuden kehittämisessä.

Kuuban sanomalehdistössä ilmoitetaan, että viranomaiset ovat jatkaneet vastavallankumouksellisten ainesten etsintään ja että joitakin vastavallankumouksellisia on teloitettu vaikka missään ei ole vielä ainakaan tällä hetkellä näkyvissä jotta olisi kehittymässä minkäänlainen laajempi vastavallankumouksellinen liike.

Duhoborit ovat nyt protestimarssilla

Neljänsadan mailin marssiin osallistuu miehiä, naisia ja pikkulapsiakin

Shoreacres, B. C. — Yli 500 henkeä käsittävä duhoborien ryhmä jatkoi maanantaina 400-mailista marssiaan Agassiz'iin, missä on satoja heidän kumppaneitaan palvelemassa "terrorimista" annettua vankilatuomiota.

Marssijat, jotka taivaltavat kaksi rinnan, työntävät polkupyöristä ja lastenvaunuista alkaen kaikenlaisia tarvikkeilla kuormattuja kärryjä. He yöpyivät täällä ja pitivät joukkokokouksen, jatkaen sitten matkaansa maanantaiaamuna.

Duhoborien protestimarssi alkoi sunnuntaiaamuna Krestovasta, tämän uskonlahkon "pääkaupungista". Krestova on nyt miltei autio. Marssiin osallistuu miehiä, naisia ja lapsia. He yöpyivät täällä lähiseudun vainiolla, valmistettuaan itselleen aterian Krestovasta tuomistaan säilöruoista.

Duhoborit yrittivät ensiksi yöpyä Shoreacre Flats-nimellä tunnetulle alueelle, mutta poliisit käskivät heidät sieltä pois puhtaussyiden perusteella. Duhoborit kokosivat protesteja esittämättä välineensä ja saivat itselleen yöpymispaikan duhoboreilta, jotka eivät marssiin osallistu. Marssijoilla on toistasataa erilaista kärryä. Kaksi suurta kuorma-autoa jotka on kuormattu juomavedellä ja ruoalla, seuraa marssijoita.

Yhdellä marssiin osallistuvalla duhoborilla on puujalka. Kulkueessa on pari-kolme rullatuoliakin. Ainakin yksi rintalasta kantava äiti pyörtyi sunnuntaisessa noin kahdeksan mailin marssissa.

Marssipäätös tehtiin duhoborien joukkokokouksessa. Marssin tavoitteena on Agassiz-niminen paikka Fraser laaksossa, minne liittovaltio rakennutti äskettäin erikoisvankilan terrorismista tuomituille duhoboreille.

Yli sata duhoboria on tuomittu erilaisiin rangaistuksiin tuhopoltoista, pommituksista ja muista väkivaltaisuuksista. Poliisiviranomaiset eivät ole yrittäneet estää duhoborien protestimarssia, mutta viisi R. CMP:n autoa seuraa marssijoita, kehoittaen heitä pysymään rivissä niin, ettei maantieliikenne häiriinny. Poliisi- ja hallitusviranomaiset myöntävät, että mikään lakipykälä ei kiellä hyvässä järjestyksessä suoritettavaa marssia maanteillä.

Eräs marssijoista sanoi:

"Hallitus on ottanut meidän isämme, meidän poikamme ja meidän veljemme agassaziin. Nyt he voivat varata paikat meillekin."

Duhoborien hallintoneuvoston jäsenet Krestovassa kieltäytyivät osallistumasta marssiin. Monet mainitun neuvoston jäsenistä vapautettiin äskettäin syytöksestä, että he yrittävä peloitella Canadan parlamenttia vehkeilemällä terrorismin hyväksi.

Jotkut Sask. lääkärit laskivat palkkioitaan

Saskatoon. — Jotkut saskatchewanilaiset lääkärit ovat päättäneet pienentää potilailleen esittämiään laskuja 15 prosentilla saattaakseen ne samalle tasolle kuin maakuntahallituksen terveyshuoltolain mukaan korvataan asukkaille heidän lääkintä menonsa.

Lääkärien päätös tehtiin kolmella alueella ja neljännellä sitä harkitaan. Nämä lääkärit ovat heitä jotka ovat valinneet ammattinsa harjoittamisen ulkopuolella maakunnan terveyshuoltovakuutuslain.

Yleisesti maakuntahallitus maksaa 85 prosenttia lääkärien laskuista ja itse potilas on velvollinen maksamaan jälelle jäävän 15 prosenttia ellei hän ole hankkinut itselleen lisävakuutusta jonkun osuustoiminnallisen teveysvakuutussysteemin kautta.

Neljä lääkäriä Biggarissa ja kaksi Unityssa veloittavat potilailtaan vain 85 prosenttia siitä miniimimäärästä joka määriteltiin v. 1959.

Näiden järjestelyjen puitteissa potilaiden ei ole nyt tarpeellinen maksaa terveyshuollostaan muuta kuin sen, minkä maakuntahallitus perii heiltä terveyshuoltosuunnitelman rahoittamiseksi.

Hrushtshev valmis tapaamaan Kennedyn

Näin sanoi U Thant Moskovassa ennen Varsovaan lähtöään

Moskova. — YKn pääsihteeri U Thant sanoi perjantaina Moskovassa pidetyssä lehdistötilaisuudessa käsitelleensä Nikita Hrushtshevin kanssa koko maailman ja erityisesti YKlle kuuluvia ongelmia, joita kaikkia olisi vaikeata luetella, sillä niitä oli hyvin paljon.

— Sain sellaisen vaikutelman, että Hrushtshev pyrkii tekemään lopun toisen maailmansodan kaikista jäännöksistä, sanoi hän.

U Thant vastasi myöntävästi kysymykseen, onko Hrushtshev maininnut, että YKn puitteissa voitaisiin järjestää konferenssi, jonka päämääränä olisi kansainvälisen jännityksen laukeaminen. "Käsittelimme eräitä tämän kysymyksen näkökohtia", sanoi U Thant.

Erääseen toiseen kysymykseen vastatessaan U Thant sanoi saaneensa sellaisen vaikutelman, että Hrushtshev olisi valmis tapaamaan presidentti Kennedyn, mikäli olosuhteet sitä vaativat.

Eräs lehtimies tiedusteli, onko ollut puhetta Kiinan kansantasavallan hyväksymisestä YKn jäseneksi. U Thant vastasi Hrushtshevin käsitelleen tätä kysymystä heidän keskustelunsa aikana.

U Thant sanoi edelleen, ettei keskustelussa Hrushtshevin kanssa käsitelty kysymystä U Thantin valitsemisesta YKn vakinaiseksi pääsihteeriksi. — Kuten olen jo aikaisemmin sanonut ei vierailuni Neuvostoliitossa liity mitenkään kysymykseen ehdokkuudestani YKn pääsihteerin virkaan, — sanoi hän. U Thant sanoi vierailuaan Neuvostoliitossa erittäin hyödylliseksi.

Reuterin mukaan pääministeri Hrushtshev kertoi pääsihteeri U Thantille, ettei hänellä tällä hetkellä ole mitään suunnitelmia osallistua YKn yleiskokouksen istuntoon tässä kuussa.

U Thant totesi lehdistökonferenssissa: "Tämän perusteella ei ole mahdotonta, että Hrushtshev osallistuu YKn yleiskokouksen istuntoon jossakin myöhäisemmässä vaiheessa, jos olosuhteet vaativat hänen läsnäoloaan."

U Thant kertoi, että Hrushtshev ja hän olivat keskustelleet Saksan kysymyksestä, "mutta keskustelun ei välttämättä tarvinnut tapahtua YKn puitteissa".

Kun U Thanilta tiedusteltiin, pitikö Hrushtshev Berliinin ongelman ratkaisemista mahdollisena, vastasi YKn pääsihteeri: "Hän antoi minulle sen vaikutelman, että hän haluaa poistaa kaikki viime sodan jäljet."

U Thant sanoi etteivät mitkään merkit viitanneet siihen, että Hrushtshev aikoisi ottaa Berliinin kysymyksen YKn yleiskokouksen päiväjärjestykseen tulevalla istuntokaudella.

Kysymykseen oliko Itä- ja Länsi-Saksan valitsemisesta YK:hon keskusteltu, pääsihteeri mainitsi heidän käsitelleen monia asioita.

U Thantin mielestä aseistariisuntakysymyksessä ei juuri ollut päässy pitemmälle.

Kysymykseen, oliko pääministeri tukenut U Thantin Kongon politiikkaa, pääsihteeri vastasi: "Ei. Me vaihdoimme vain joitakin mielipiteitä Kongon tilanteesta".

U Thant ilmoitti, että Hrushtshev "oli pysynyt perinteellisellä kannallaan niiden YKlle maksettavien osuuksien suhteen, jotka Neuvostoliitolla on vielä suorittamatta Kongon ja Keski-idän YK-ohjelmien rahoittamisesta".

U THANTIN LÄHTÖ

Viisi päivää Neuvostoliitossa vieraillut YKn pääsihteeri U Thant matkusti perjantaina Moskovasta Varsovaan.

Neuvostohallituksen johtajat, joiden kanssa minulla oli tilaisuus vaihtaa ajatuksia eräistä tärkeimmistä maailmaa tänään askarruttavista ongelmista, hämmästyttivät minua rauhantahdollaan ja pyrkimyksillään poistaa viime sodan jäännökset, sanoi U Thant lähtiessään Moskovasta.

U Thant korosti, että tavatessaan viime tiistaina Jaltassa Nikita Hrushtshevin tämä oli tyhjentävästi esittänyt Neuvostoliiton kannan eräissä peruskysymyksissä.

Kosketellessaan kansainvälisiä ongelmia hän totesi niin idässä kuin lännessäkin olevan edelleenkin pelkoa ja epäilyjä, jotka jo kauan ovat olleet luonteenomaisia kansainvälisille suhteille.

TULO VARSOVAAN

Reuter kertoi, että U Thantia vastassa Varsovan lentokentällä olivat ulkoministeri Rapacki, Varsovan yliopiston edustajat, Neuvostoliiton suurlähettiläs Averki Aristov ja Yhdysvaltain suurlähettiläs John Cabot.

Uusi lähettiläs Neuvostoliitosta Laosiin

Moskova. — 50-vuotias diplomaatti Sergei Afanashev on nimitetty Neuvostoliiton suurlähettiläksi Laosiin, neuvostoliittolainen uutistoimisto Tass ilmoitti.

Entinen suurlähettiläs Aleksander Abramov on siirretty toisiin tehtäviin, Tassn tiedotuksessa lisättiin.

3,000,000 ihmistä vieraili kansallisessa näyttelyssä

Toronto. — Canadan kansallinen näyttely on vihdoinkin saavuttanut pääsylippujen 3 000,000 luvun. Eilen, työpäivänä, osti 3,000,000:as henkilö pääsylippunsa, joten näyttelyyn osanotto on noussut kaikkien aikojen ennätykseen.

Näyttelyn 84 vuoden historiassa on kerta toisensa jälkeen toivottu tavoitettavan tuo luku, mutta joka vuosi tähän asti se on jäänyt vähän vaille. Tänäkin vuonna näytti yhteen aikaan siltä, että sitä ei nytkään saavuteta, mutta kuitenkin viime viikolla vallineen hyvän sään ansioksi on laskettava se, että parina päivänä saavutettiin uusia ennätyksiä. Aikaisemmin päästiin lähimmäksi lumoavaa 3,000 000 lukua vuonna 1960, jolloin tavoite jäi vain 37,500 vaille.

CBCn menoja pyritään vähentämään $4 milj.

Ottawa. — Rahapulassa oleva liittohallitus on vihjannut että sen pyrkimyksenä on vähentää Canadan yleisradion valtion omistaman CBCn, menoja vähintäin 4,000,000 dollarilla.

Aikaisemmin hallituksen taholta pyydettiin, jotta CBC vähentäisi menojaan $10,572,000:lla, mutta CBCn taholta on vastattu, että se ei voi mitenkään tehdä siten, sillä se on jo sitoutunut tekemään joitakin vissejä pääomasijoituksia.

USAlle uusi työministeri

Washington. — Presidentti Kennedy nimitti torstaina apulaistyöministeri W. Willard Kirtzin Arthur Goldbergin seuraajaksi työministerinä.

Presidentti ilmoitti keskiviikkona, että Goldberg tulisi tuomari Felix Frankfurterin seuraajaksi korkeimpaan oikeuteen.

Kuubalaisia Neuvostoliittoon opiskelemaan

Havanna. — Viime viikolla matkusti Kuubasta 25 eri ammattijärjestön edustajaa Neuvostoliittoon, missä he tulevat opiskelemaan moskovalaisissa oppilaitoksissa.

Ben Bellan joukot etenevät kohti Algeria

Kapinalliset sissijoukot olleet pakoitettuja perääntymään Algerian pääkaupungissa

Alger. — Tänä aamuna ilmoitettiin, että Ben Bellalle ja poliittiselle toimistolle uskolliset joukot olivat vain noin 50 mailin etäisyydessä Algerista.

Läntisellä rintamalla neljännen sotilaspiirin lohkolla ilmoitettiin tapahtuneen vakavia yhteenottoja kapinallisten sissijoukkojen vastustaessa poliittisen toimiston joukkoja ja eteläisellä rintamalla ilmoitetaan sissijoukkojen räjäyttäneen siltoja perääntyessään.

Itse Algerissa sissijoukot perääntyivät Casbahin kaupunginosalta jättäen sen varapääministeri Ben Bellan asejoukoille.

Eräs neljännen sotilaspiirin puhemies ilmoitti, että Algerista länteen tapahtui aseellisia yhteenottoja kautta päivän ja vielä illallakin Massenassa. Hyökkäävät joukot käyttivät mörssäreitä ja raskasta tykistöä.

Etelässä ilmoitettiin eilen olleen noin 5,000—6,000 hyvin aseistettua Ben Bellan kannattajaa marssimassa kohti Algeria noin 60 mailin etäisyydessä kaupungista. Nämä asejoukot valloittivat eilen Bogharin erämaakylän.

Sissijoukkojen uskotaan kaivautuvan uusiin asemiin Las Chiffan kuilussa noin 25 mailia Algerista sen jälkeen kun he olivat perääntyneet Algerista ja räjäyttäneet siltoja perääntyessään.

Mainittu kuilu on viimeinen luonnon muodostama bastioni Ben Bellan joukkojen tiellä kohti Algerian pääkaupunkia.

Yhteenottoja ilmoitetaan tapahtuneen myös toisessa täältä etelään sijaitsevassa kylässä, Medeassa, jossa joidenkin arvailujen mukaan sissijoukot voivat tehdä lujasti vastarintaa. Vähintäin kahdeksan sissin ilmoitetaan kaatuneen siellä.

Puhuessaan päämajassaan Oranissa Ben Bella ilmoitti, että hänen joukkonsa tulevat valloittamaan Algerin hinnalla millä tahansa. Hän sanoi, ettei voida sallia sitä, että annettaisiin väkivallan elessä ja annettaisiin periksi neljännen sotilaspiirin kapinallisille sissijoukoille.

Ben Bellalle uskolliset asejoukot ovat olleet leiriytyneenä neljännen sotilaspiirin rajoilla.

Joissakin piireissä pidetään Ben Bellan joukkojen voittoa varmana, sillä niiden ilmoitetaan olevan paljon paremmin aseistettuja kuin kapinalliset sissit, joilla on varsin vähän raskaampaa aseistusta.

Ratkaisun avain Algeriassa

Aivan näinä päivinä tulee kuluneeksi kaksi kuukautta siitä, kun 7-vuotisen katkeran sodan käynyt Algerian kansa juhli voittoa, maan itsenäistymistä 130 vuotisen siirtomaakauden jälkeen. Tuona ajankohtana näytti tilanne selvältä. Sopimuksissa oli määritelty tarkoin eri vallanelimien valtuudet, oli päätetty lähitulevista vaaleista ja niissä valittavan kansalliskokouksen tehtävistä.

Mutta pian tapahtui kuten aina joskus ankaran taistelun päätyttyä: yhteisen päämäärän tultua saavutetuksi ilmenee taistelijoiden riveissä hajaannusta ja erimielisyyksiä uuden tien suunnasta. Näin tapahtui Ben Kheddan ja Ben Bellan joutuessa "eri leireihin". Ensimmäinen hajaannuksen vaihe Algeriassa ei muodostunut kuitenkaan pitkäksi ja yksimielisyyttä luovana tekijänä oli viime kädessä Ranskan taholta tuleva uhka. Näytti siltä, että ranskalaiset käyttävät hyväkseen jokaista muodollista tilaisuutta palatakseen Algeriaan 'maan pelastajina anarkialta ja sekasorrolta", ja tämä uhka yhdisti Algerian johtajat.

Vielä parisen viikkoa sitten Algeria valmistautuikin innolla vaaleihin poliittisen toimiston johdolla, elimen, joka syntyi ensimmäisten erimielisyyksien kitkasta maan valtaapitäväksi elimeksi ja jolla näytti olevan laaja arvovolta. Mutta nyt on jouduttu uuden kriisin pyörteisiin. Maan 3. ja 4. sotilaspiirin eli willayan sotilaalliset johtajat ovat nousseet kapinaan poliittista toimistoa vastaan, viimemainitun edustajat ovat ottaneet vallan käsiinsä pääkaupungissa Algeriassa ja poliittisen toimiston johto on siirtynyt Oraniin.

Tällä hetkellä on tilanne niin "keskentekoinen", että sen kehityksestä ei voida sanoa mitään varmaa. Sen sijaan on syytä kiinnittää huomiota eräisiin kriisin taustatekijöihin.

Voidaan varmuudella sanoa, että Algerian levottomuudet eivät ole selitettävissä yksinomaan yksityisten johtajaryhmien vallantavoittelulla ja erisuuntaisilla pyrkimyksillä. Sellaisille ei olisi tilaa, jos maa ei olisi jäänyt algerialaisten käsiin täydellisen sekasorron tilassa. Mutta nyt on tehtata suljettu, maatalous rappiolla hallintokoneisto ei toimi, elintarviketilanne on äärimmäisen vaikea. Ja kaikki tämä vain sen vuoksi, että algerilaisilla ei ole aikaisemmin ollut asiaa näiden alojen johto- ja hallintoportaisiin. Sekasorto ei siis mitenkään todista algerialaisten kykenemättömyyttä hoitaa asioita, vaan on häpeällinen osoitus siitä, millaisessa tilassa yli vuosisadan ajan maata riistänyt Ranska jätti Algerian.

Joka tapauksessa Algerian nykyinen tilanne asettaa maan johtajille, niin sotilaallisille kuin poliittisillekin erään ehdottoman vaatimuksen: on päästävä yksimielisyyteen ja yhtenäisyyteen. Ilman mahdotonta rakentaa uutta, itsenäistä valtiota ja maailma joutuisi seuraamaan todellista murhenäytelmää: kansa, joka kesti 7-vuotisen sodan kärsimykset, ei selviäkään rauhan ja voiton päivistä. Mutta se, että ensimmäiset erimielisyydet kuukausi sitten voitettiin antaa perusteen uskoa, että niin tapahtuu tälläkin kerralla.—(KU)

RIVIT HARVENEVAT TYÖNPÄIVÄPARAATISSA

Ja CLCn huippujohdon mies puhuu "yhteistoiminnasta" työnantajan kanssa

Toronto. — Työväen ammattiyhdistysliike osallistui täällä maanantaina perinteelliseksi tulleeseen työnpäivämarssiin, mutta marssijain lukumäärä oli vähentynyt noin kahdella tuhannella hengellä viime vuoteen verraten. Kaikkiaan oli paraatissa vain noin 8,000 osanottajaa.

Kansallisen näyttelyn Dufferin kadun portille päättyneitä paraatia suosi kuitenkin poutainen, aurinkoinen ja vienotuulinen sää. Mainosvaunut, soittokunnat ja sievät neitoset, joista toiset olivat pukeutuneet mannekiineja, mukaan lukien Miss Toronto 1962, saivat katuyleisöltä suuremman huomion osakseen.

Paraatin päätekohdassa, kansallisessa näyttelyssä puhui CLCn sihteeri-rahastonhoitaja Donald MacDonald työnantajain ja työläisten suuremman yhteistoiminnan tarpeesta, sekä työläisten ja työnantajapiirien välisten suhteiden "varttuneimmisuudesta", mikäli pyritään Canadan ekonomian säilyttämiseen, kuten hän sanoi.

Jättäen kokonaan huomioonottamatta sellaiset nykytilanteen realiteetit kuin yhdysvaltalaisen pääoman tunkeutumisen vaikutus ekonomiaamme sekä yleensä suurpääoman vallan keskittyminen ja lujittuminen työläisten aseman vaikeuttamiseksi, mr. MacDonald kehoitti työnantajia pyhittämään itsensä sen hyväksi että saataisiin kehitetyksi paremmat suhteet työläisten ja työnantajain välillä.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephones: Office OS 4-4264 — Editorial OS 4-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

TILAUSHINNAT

Canadassa:	1 vk. $8.00 6 kk. $4.25	USA:ssa:	1 vk. $9.00 6 kk. $4.80
	3 kk. 2.50	Suomessa:	1 vk. 9.50 6 kk. 5.25

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

Pääministerin Lontoon matka

Kuten uutistiedoissa on kerrottu, pääministeri John Diefenbaker ja ulkoministeri Howard Green menevät neuvonantajineen Canadan hallituksen edustajina Lontoossa syyskuun 10 päivänä alkavaan Britannian kansojenyhteisön päämiesten kokoukseen, missä keskustellaan Britannian liittymisestä Euroopan yhteismarkkinaliittoon eli EEC-järjestöön, mikä toimenpide aiheuttaisi Canadalle suuria talousvaikeuksia ja vaarantaisi maamme poliittista itsenäisyyttäkin.

Toivottavaa siis on, että pääministeri Diefenbaker puhuisi mahdollisimman voimakkaasti EEC-liittoon liittymistä vastaan, koska mainitusta liitosta pidättyminen olisi sekä Britannian että Canadan kansallisetuja palveleva toimenpide.

Pääministeri Diefenbakerin tulisi, mikäli hän pyrkii Lontoossa edistämään Canadan parhaita kansallisetuja, vastustaa EEC-liittoon yhtymistä yhtä hyvin Britannian kuin Canadankin kohdalta, koska siihen liittoon liittymisestä olisi pelkää vahinkoa.

Tosiasia nimittäin on, että EEC-liitto eli Euroopan yhteismarkkinaliitto on poliittisluontoinen yhtymä, mikä palvelee länsisaksalaisten ja ranskalaisten rahamiesten sekä ennen kaikkea niiden taustamiesten, amerikkalaisten suurpääomapiirien etuja. Ken tätä epäilee, hänen sietää kysyä itseltään, miksi Yhdysvallat yrittää painostaa sekä Britanniaa että Canadaa Euroopan yhteismarkkinaliiton jäseniksi? Selvää nimittäin on, että Yhdysvallat huolehtii ennenkaikkea yhdysvaltalaisten rahamiesten eduista. Viimeisimpänä ja ehkä kouraantuntuvampana esimerkkinä tästä on se kun Yhdysvaltain hallitus aikoo rajoittaa amerikkalaisten puutavarakapitalistien vaatimuksesta pehmeän puun vientiä Canadasta Yhdysvaltoihin vaikka canadalainen puutavara vie melko vaatimatonta osaa Yhdysvaltain markkinoilla.

Yhdysvaltain hallitus ei siis painosta Britanniaa (ja Canadaa) Euroopan yhteismarkkinoihin liittymään viimeksimainittujen maiden kansallisetujen — vaan ennenkaikkea ja nimenomaan Yhdysvaltain imperialismin suunnitelmien ja tavoitteiden vuoksi. EEC on Yhdysvaltain saneleman sotaisen NATO-liiton poliittinen kaksoisveli, jonka toiminta kohdistuu ensikädessä sosialistista maailmanosaa, mutta samalla myös liiton jäsenmaitakin vastaan, Yhdysvaltain imperialismin hyväksi.

Kuten tiedetään, Britannian kansojenyhteisön jäsenmailla on vissejä sopimuksia, jotka antavat jäsenmaille eräitä tulli- ja muita etuisuuksia kaupankäynnin kehittämisen ja edistämisen hyväksi. Jos Britannia saataisiin nyt Yhdysvaltain imperialismin ja brittiläisten suurkapitalistien painostuksen johdosta liittymään EECn, se tarkoittaisi sitä, että nämä kansojen yhteisön jäsenmaiden tullietuisuudet lakkaisivat olemasta — ja Canada menettäisi kansantaloudellemme ensiluokkaisen tärkeitä mataloustuotteiden markkinoita Britanniassa. Sen lisäksi talousmiehet ovat osoittaneet, että Britannian liittyminen EECn, vaikeuttaisi canadalaisen lyijyn, sekä puutuotteiden ja kalatuotteiden myyntiä Britanniassa. Sanalla sanoen, Britannian liittyminen EECn aiheuttaisi joukkomittaista työttömyyttä Canadassa samalla kun meidän maamme joutuisi entistä enemmän riippuvaiseksi yhdysvaltalaisista markkinoista ja Yhdysvaltain imperialismin "hyvästä tahdosta" — mikäli minkään maan imperialismilla voi ylensä mitään "hyvää tahtoa" olla. Toisin sanoen Britannian liittyminen EECn jäsenyyteen aiheuttaisi maallemme suuria talousvaikeuksia ja saattaisi Canadan lisääntyneessä määrässä Yhdysvaltain isäntä- ja määräysvallan alaiseksi.

Kaikkien näiden syiden vuoksi me liitymme muihin hyvää tarkoittaviin, asioista perilläoleviin, patrioottisiin canadalaisiin, jotka toivovat, että pääministeri tulisi Lontoon matkalla vastustaa tinkimättä ja loppuun asti EECn jäsenyyteen liittymistä.

Ketähän sekin auttaa?

Viimeviikkoisissa Ottawan uutistiedoissa kerrottiin, että pääministeri Diefenbaker on ahkeroinut sen hyväksi, jotta hänen hallituksensa toimesta voitaisiin esittää syyskuun 18 pnä New Yorkissa kokoontuvalle YKn yleiskokoukselle päätöslauselmaehdotus, missä tuomittaisiin Neuvostoliiton "kolonialismi".

Niin kiittämättömänä tätä propagandayritystä kuitenkin pidetään, ettei pääministerillä sanota olevan erikoisempaa halua henkilökohtaisesti sen esittämiseen, vaan tehtävä annettaneen joko ulkoministeri Greenin tai jonkun muun pienen "kihon" tehtäväksi, mikä palauttaa mieleen tosiasian, että iloton on käskettävien elämä.

Yrittäessään kalastella Euroopasta sodan jälkeen tähän maahan tulleiden äärioikeitsopiirien, erikoisesti ukrainalaisten ja länsisaksalaisten oikeistopiirien kannatusta ja ääniä, pääministeri Diefenbaker vaalikampanjassaan vakuutteli, että hän tulee esittämään YKlle mainitunlaisen päätöslauselmaehdotuksen. Sen jälkeen on annettu vihjeitä siitä, että liittohallituksen viranomaiset ovat ns. "vapaissa maissa" tiedustelleet, missä määrin tällainen ponsiluonnos tulisi saamaan kannatusta Yleiskokouksen istunnossa. Nyt näyttää siltä, mikäli Ottawan uutisiin on luottamista, että tämä suunnitelma aiotaan toteuttaa.

Mutta meidän canadalaisten sietää panna käsi sydämelle ja kysyä oikein vakavasti, että ketä ja minkälaista asiaa tällainen päätöslauselma auttaa?

Antaako se yhtään sen leveämpää leipää niille eri kansallisuusryhmien oikeistopiireille, joille pääministeri vaalikampanjan tuoksinassa "lupasi" tällaisen ponnen esittämistä? Tai auttaako se rahtuakaan näiden äärioikeistopiirien toivomusten toteutumista esimerkiksi Liettuan, Puolan tai

SYNTYMÄPÄIVIÄ

John Mäkikangas, South Porcupine, Ont., täyttää keskiviikkona, syyskuun 5 pnä 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

USA ja Englanti U Thantin Katanga-ajatuksen takana

Washington. — YKn pääsihteerin U Thantin esittämä suunnitelma Katangan yhdistämiseksi Kongoon "tarjoaa Kongon johtajille mahdollisuuden erimielisyyksien lopettamiseen" lausuttiin Yhdysvaltain ulkoministeriön taholta viime lauantaina.

Edelleen sanottiin, että Yhdysvallat tukee U Thantin ponnisteluja rauhanomaisen ratkaisun aikaansaamiseksi kiistassa.

Katangan hallitus perehtyy parhaillaan U Thantin ohjelmaan, joka jätettiin osapuolille viime maanantaina, ja antaa vastauksensa YKn edellyttämän määräajan kymmenen päivän kuluessa.

Suunnitelman mukaan Kongon keskushallitus valvoisi useita tärkeitä ministeriöitä, mm. ulko-, puolustus- ja finanssipolitiikkaa.

Lontoossa ilmoitti Englannin hallitus lauantaiiltana samoin kannattavansa U Thantin ehdotusta, joka toteutettuna tekisi lopun Katangan irroittautumispyrkimyksistä. Englannin hallitus katsoo, sanottiin lausunnossa, että ehdotuksen pitäisi olla kaikkien osapuolien hyväksyttävissä.

VASTALAUSE KIVUSTA

Kivun maakunnan pääministeri Jean Miruho on sähköttänyt YKn pääsihteerille U Thantille esittäen vastalauseensa Kongon pääministerin Cyrille Adoulan päätöksen johdosta pitää Kivun maakunta poikkeustilassa, Usumburasta ilmoitettiin sunnuntaina.

Miruho sähkötti samanlaisen vastalauseen U Thantin Kongon edustajalle Robert Gardinerille. Hän kehotti U Thantia puuttumaan asioihin ja huolehtimaan siitä, että Kivun laillisia oikeuksia kunnioitetaan ja että Kivua hallitsevat Kivussa valitut henkilöt.

10 smn korkeudella kiitävä "ilmatyynyalus"

Moskova. — Punaisen Sormovon laivatelakalla Gorkin kaupungin lähellä on valmistumassa "Radugaksi" nimetty ilmatyynyalus", joka voi 120 km tuntinopeudella kiitää niin veden kuin karikkojenkin päällä 10—15 sentin korkeudella. Aluksen kahdesta lentokonemoottorista toinen työntää ja toinen muodostaa ilmatyynyn" rungon alle.

"Ilmatyynyalukset" ovat viime vuosien aikana joutuneet laajojen kokeilujen kohteeksi monissa maissa, mutta käytännössä ensimmäiset kokeet lienee suoritettu Suomessa, insinööri Kaarion toimesta parikymmentä vuotta sitten. Ajatuksen kotimaa on kuitenkin Neuvostoliitto, sillä ensimmäisenä tämäntapaisen aluksen teoreettiset periaatteet esitti nykyaikaisen avaruusmatkailuteorian uranuurtaja, venäläinen Konstantin Tsiolkovski, joka eräässä kirjassaan esitti periaatteen pyörättömästä junasta. Vaunun alustan ja ratapenkereen väliin kohdistettu ilmavirta nostaisi vaunua ja tekisi mahdolliseksi pyörättömän liikenteen, selitti hän.

"Raduga" ei ole ensimmäinen Neuvostoliitossa valmistettu "ilmatyynyaluksen" prototyyppi. Leningradissa on valmistettu kupoolimallinen alus. Se muistuttaa ylösalaisin käännettyä jättiläislautasta. Punaisen Sormovon telakalla laaditaan parhaillaan piirustuksia 40 paikkaa käsittävästä 100 km:n tuntinopeudella kulkevasta "ilmatyynyaluksesta", kertoo tehtaan pääsuunnittelija A. Zhivotovski.

Tshekkoslovakian "vapauttamiseksi" — suurpääoman hallinnan uudelleen palauttamiseksi?

Varsinaisten kansallisetujen kannalta on syytä meidän kaikkien kysyä, auttaako tällainen propagandatemppu lainkaan maamme arvovallan ja maineen nousua ihmiskunnan enemmistön silmissä, jolla on ennestäänkin meistä kansakuntana sellainen käsitys, että Ottawa toimii kansainvälisellä arenalla Washingtonin tahdottomana renkipoikana, usein kaikkien likaisempien kenttätöiden suorittajana.

Aarne Hulkkonen:

Maatalouspolitiikka EECn kompastuskivenä

OSA I

Kaikissa EFTA-maissa on käynnissä voimakas mielipiteen muokkaus Euroopan talousyhteisöön, EEC:hen liittymisen puolesta. Englanti, EFTA-liittoutuman johtavana maana on yrittänyt sitkeiden neuvottelujen avulla porata EEC-maiden keskeiseen Rooman sopimukseen aukkoa, josta se voisi pujahtaa talousyhteisön jäsenyyteen ja vetää mukaansa muutkin EFTA-maat. Tanskan ja Norjan hallitukset ovat jo ilmaisseetkin valmiutensa seurata Englannin jälkiä ja muissa EFTA-maissa, kuten mm. meillä Suomessa, elätellään toiveita mukaan pääsystä jonkinlaisen ulkojäsenyyden, assosoitumisen avulla.

EEC-kuumetta sairastaville piireille tuli suurena pettymyksenä tieto siitä, että heinä-elokuun vaihteessa Brysselissä käydyt EEC ministerien ja Englannin edustajan keskeiset neuvottelut Englannin liittymisestä EEC:hen eivät vieläkään johtaneet tulokseen. Neuvottelut päättyivät Ranskan kielteiseen asennoitumiseen Englannin vaatiessa erikoisoikeuksia maataloustuotteiden ja kansanyhteisön maiden kaupalle. Mutta osansa siinä lienee ollut myös puhtaasti poliittisilla seikoilla. Onhan EEC-liittoutuman tavoitteena jonkinlaisen Länsi-Saksan ja Ranskan monopolistien johtaman ja sosialismin maita vastaan suunnatun valtaliiton, "Euroopan Yhdysvaltojen" muodostaminen, eivätkä siinä suhteessa piirustukset käy aivan yhteen Kanaalin takaisten piirustusten kanssa.

USAn hallituspiireissä ollaan nyt huolestuneita. Helsingin Sanomat tiesi kertoa 8. 8. 62. että presidentti Kennedy ryhtyisi riidan sovittajaksi vuoden lopulla mahdollisesti uudistuvia neuvotteluja varten. Lehden tietämän mukaan Yhdysvallat on kiinnostunut Englannin liittymisestä EECn nimenomaan poliittisista syistä, jotta lännen rintama Neuvostoliittoa vastaan vahvistuisi".

Millä tavalla tuo Yhdysvaltain sotkeutuminen EEC-liittoutuman muotoutumisriitoihin tulee vaikuttamaan asian kehitykseen, se nähtäneen aikoinaan. Tällä kertaa rajoitumme erittelemään niitä taloudellisia ristiriitoja, joita EEC-maiden ministerineuvoston Brysselissä tekemä sopimus maataloustuotteiden markkinain yhteistämisestä on jo herättänyt ja tulee edelleen herättämään.

Brysselin maatalossopimus edellyttää, että v. 1962 elokuun alusta lähtien talousyhteisömaat ryhtyvät noudattamaan yhtenäistä tulli- ja tuonninrajoituspolitiikkaa ulkopuolisiin maihin nähden. Samalla niiden oli 1. 7. 62 lähtien alettava asteittain poistaa kansallisen tuotannon suojaksi rakennettuja tulli- ja tuotannon tukemisjärjestelmiä. Tavoitteena on, että v. 1970 mennessä jäsenmaista muodostuisi yhtenäinen suljettu maatalousmarkkina-alue, jonka sisällä ei olisi mitään kansallisia raja-aitoja.

Käytännössä se tulee merkitsemään sitä, että jäsenmailla ei ole enää oikeutta itsenäiseen kaupankäytiin talousyhteisön ulkopuolella olevien maiden kanssa ja kaikki niiden aikaisemmin solmimat kauppasopimukset kolmansien maiden kanssa täytyy purkaa. Myös jäsenmaiden keskinäistä kauppaa voidaan harjoittaa vain talousyhteisön keskustoelinten luvalla ja säännöstelemänä. Koko talousyhteisöalueella tullaan harjoittamaan yhtenäistä maatalouspolitiikkaa, ylläpitämään yhtenäistä tuottajahintatasoa sekä turvaamaan maiden rajoista riippumaton maanosto-oikeus ja työvoiman siirtymisen vapaus. Maataloustuotannon kehittämistä sekä rationalisoinnin ja kaupan edistämistä varten muodostetaan koko aluetta käsittävä keskuselinten hoitama markkinointirahasto johon varat saadaan tuontimaksuista ja jäsenmaille asetetuista suoranaisista maksuvelvoitteista.

Markkina-alueen sisäisen ja ulkopuolisen maataloustuotekaupan säännöstelyä varten on sopimuksessa hahmoteltu verrattain monimutkainen tuontisuojajärjestelmä. Olennaista sille on, että koko markkina-alueella pyritään noudattamaan yhtenäistä tuottajahintatasoa, joka olisi hieman korkeampi kuin maailman markkinahintataso. Niin jäsenmaiden keskeisessä kuin sopimusmaiden ulkopuolisessakin kaupassa pyritään tuontihinnat justeeraamaan vaihtelevien tuontimaksujen avulla markkina-alueella vallitsevan yleisen hintatason mukaiseksi. Tuontimaksu muodostuu kahdesta osasta, kiinteästä ja vaihtuvasta. Edellinen on siirtymiskaudella 8—13 %:iin tuontihinnasta ja jälkimmäinen vaihtelee eri tuotteilla vientimaan tuotantokustannuksista, maailman markkina- ja tuontihinnoista riippuen. Jäsenmaiden ylituotanto pyritään realisoimaan ennen muuta yhteisömarkkinoilla ja tuotannon säännöstelyllä, mutta voidaan myös harjoittaa vientiä sopimusalueen ulkopuolelle markkinointirahastosta maksettavien vientipalkkioiden avulla. Talousalueen sisäisen hintatason samankalaistaminen alkaa 1. 7. 63 ja ulkopuolisella kilpailulta suojautumistoiminpiteet 1. 8. 62 lähtien.

Koko tätä maatalousjärjestelmää tulee hoitamaan jäsenmaiden edustajista kokoonpantu ylikansallinen virkakoneisto. Sen huippuna on sopimusmaiden ministerineuvosto ja taloudellinen komissio. Komission alaisena toimii maataloustuotemarkkinoita säännöstelevä ns. Eurooppalainen tavaratoimisto eri tuotteiden markkinointia hoitavine toimistoineen (viljat, maitotuotteet, sokeri, liha, rasvat ja kananmunat). Näiden toimistojen tehtävänä on suorittaa väliintulo ostoja, määrätä ja kantaa tuontimaksuja, myöntää tuontilisenssejä sekä määrätä tuonnin ja viennin yksityiskohdista. Tämän lisäksi muodostetaan vielä tavaratoimistojen alaiseksi jäsenvaltioiden hallitusten edustajista sekä maatalouden ammatillisten ja intressijärjestöjen edustajista kutakin tuotetta varten erikoiskomissioita neuvojen ja toivomusten esittelyä varten. Tämä ylikansallinen virastohierarkia, jossa määräysvalta on ennen kaikkea Länsi-Saksan ja Ranskan edustajilla tulee ennen pitkää hävittämään täydellisesti jäsenmaiden kansallisen isemääräämisoikeuden maatalousolojensa kehittämisen suhteen ja alistamaan maataloustuotantoedellytyksiltä heikot alueet johtavien ja edullisemmissa olosuhteissa olevien maiden siirtomaa-alueiksi.

Ylikansallisen maatalousjärjestelmän muodostaminen ei ole voinut tapahtua jo alkuvaiheessakaan ilman syvällisiä ristiriitoja. On vaatinut lähes kolme vuotta ennen kuin edes kuutosmaat pääsivät jonkinlaiseen yhteiseen sopimukseen maatalouden asemasta talousyhteisöjärjestelmässä. Yhteisön muodostamisen runkosopimusta solmittaessa Roomassa v. 1958 täytyi maatalous jättää kokonaan sen ulkopuolelle, niin sovittamattomina ilmenivät silloin sopimusmaiden eriävät näkökohdat maatalouden suhteen. V. 1959—60 yritettiin ristiriitoja sovitella ns. Manshalt-suunnitelman puitteisiin, mutta tuloksetta. Vasta viime vuoden kuluessa onnistui jäsenmaiden monopoliyhtymien hieroa maatalouden edustajat niin pehmeiksi, että tämän vuoden tammikuussa saatiin Brysselin maatalous-sopimus allekirjoitetuksi.

Pitkänä kantona tuossa riidassa on ollut EECn johtavien maiden Länsi-Saksan ja Ranskan, mutta myös osittain Italian maatalousintressien yhteensoveltumattomuus. Ranska, talousyhteisön suurimpana maataloustuotteiden vientimaana on vaatinut jäsenmailta radikaalista tuontirajoitusten poistamista, alhaisen hintatason politiikkaa ja yhteisön markkinointirahaston käyttämistä ennen muuta varastoinnin ja vientikaupan tukemiseen. Sen sijaan Länsi Saksa, joka on talousyhteisön suurin maataloustuotteiden ostajamaa, halusi suojata kotimaista tuotantoa korkeammalla hintatasolla siksi, kunnes kotoinen maatalous on kehitetty omavaraistasolle ja täysin kilpailukykyiseksi. Tässä suhteessa myös Italia edusti samaa linjaa ja niiden vaatimuksena oli, että talousyhteisön markkinointirahaston varoja olisi käytettävä pääasiassa maataloustuotannon ulkonaisen ja sisäisen rationalisoinnin edistämiseen. Myös järjestelmän ylläpitokustannusten rahoitus oli sitkeän riidan aiheena ranskalaisten pyrkiessä säilyttämään Länsi-Saksan kannettavaksi kustannusten raskaimman taakan. Rahoitusvelvoitteista yimenokauden ajaksi päästiin viimein sellaiseen sopimukseen, että LänsiSaksan osuudeksi tuli 31 %, Belgian 20,5 % ja Hollannin 13 %. Ranskan ja Luxemburgin osalta ei ole vielä päästy sopimukseen. V. 1970 jälkeen tulee jäsenmaiden suorittaa kaikki tuontimaksut yhteiseen markkinointirahastoon, jolloin niiden suoranaisten rahoitusvelvoitteiden toivotaan alenevan ja jakautuvan niin että

Länsi-Saksan, Italian ja Ranskan osuus on 28 %, Hollannin ja Belgian [illegible],9 % ja Luxemburgin 0,2 pros.

Näiden ristiriitojen sovittelu on ollut niin visainen pähkinä, että Brysselin kokouksessakin ne saatiin jonkinlaiseen ratkaisuun vasta sen jälkeen, kun Ranskan edustajat esittivät suoranaisen uhkavaatimuksen että ellei maatalouspulmia ratkaista heidän toivomallaan tavalla, niin Ranska jättää toimeenpanematta tammikuussa toteutettavaksi sovitut yleiset EECn tulialennukset. Vasta se tepsi ja Länsi-Saksan edustajien oli annettava periksi pelastaakseen siten teollisuusmonopoleilleen edullisen EEC-sopimuksen.

(Jatkuu)

Social Credit-puolueen apulaisjohtaja Real Caouette näytti omansa ja myös puolueensa todellisen karvan julistautumalla Hitlerin ja Mussolinin ihailijaksi. Jouduttuaan lausuntonsa johdosta arvostelun kohteeksi hän selitti tarkoittaneensa mainittujen suurfasistien toimeenpanemia taloudellisia reformeja.

Romanian kansantalouden kehitys hakee vertaansa

Maan vapautumisesta on kulunut 18 vuotta

Elokuun 23 päivänä tuli kuluneeksi 18 vuotta siitä, kun Romanian kansa nousi kapinaan Antonescun diktaattorihallitusta vastaan. Romanian armeija käänsi aseensa saksalaisia valloittajia vastaan ja taisteli siitä sakka Neuvostoliiton armeijoiden rinnalla vapauttaen näiden kanssa oman maansa ja auttaen myös Tshekkoslovakian valloituksessa. Tämä kapina merkitsi Romanian kansanvallankumouksen alkua ja se loi pohjan sille kansandemokraattiselle rakennustyölle, jota Romaniassa on siitä lähtien suoritettu erinomaisin tuloksin.

TAKAPAJUINEN MAA MUUTTUI DYNAAMISEKSI TEOLLISUUSMAAKSI

Entinen Romania oli Euroopan takapajuisimpia maita. Sen teollisuus oli kehittymätöntä ja maataloudessa oli uskomattoman alhainen v. 1938 "Romanian Tietosanakirja" osoitti, että Roomania myy kymmenen mataloustyöläisen tuotteen yhden länsimaisen teollisuustyöläisen työn tuotetta vastaan. Romanian väestöstä yli 50 % oli lukutaidotonta ja lapsikuolleisuus oli 17 %.

Maan vapautumisen jälkeen on tapahtunut suuri muutos, jota ehkä parhaiten kuvaa YKn taloudellinen katsaus Euroopasta, jossa sanotaan: ". . Romanian talous sijoittuu Euroopan dynaamisimpiin, vuodesta 1950 lukien."

Toisena paljon sanovana esimerkkinä voidaan pitää sitä, että Romanian teollisuus tuotti v. 1961 kahdeksassa viikossa, vajaassa puolessa toista kuukaudessa yhtä paljon tuotteita kuin v. 1938 koko vuoden aikana ja kuitenkin viimeksi mainittu vuosi mitataan korkeakonjunktuurien vuotena.

Romanian teollisuustuotannon kasvun vauhti on kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana ollut 16 %. Maa joka aikaisemmin toi ulkomailta jokseenkin kaikki tarvitsemansa koneet, tuottaa nyt 80 % tarvitsemistaan koneista ja kuitenkin koneiden tarvekin on suunnattomasti kasvanut.

Samanlaisia suurtuloksia kuin teollisuudessakin, on saavutettu myös maataloudessa. Kun maassa v. 1938 oli vain vajaa 5000 traktoria, niitä jo tänä vuonna on 54,000 ja mikä parasta, ne ovat kotimaassa valmistettuja. Maatalouden voimakonekannan lisääntymisen rinnalla ovat luonnollisesti lisääntyneet myös kaikki työkoneet. Koneellistamisesta ja maatalouden uudelleen organisoimisesta johtuen Romanian vilja-sato ylitti viime vuonna 2,6 miljoonilla sodan edellisten vuosien keskituotannon.

VÄESTÖN ELINTASO PARANEE TEOLLISUUDEN RINNALLA

Teollisuuden ja maatalouden tuotannon kasvu heijastuu luonnollisesti väestön elintasossa. Viimeisten 12 vuoden aikana työväestön reaalipalkka on kaksinkertaistunut ja valtion budjettiin merkityt sosiaaliset määrärahat viisinkertaistuneet. Lukutaidottomuutta ei enää tunneta. Kaikenasteisia kouluja on nyt yli kolmen miljoonan oppilaan ja opiskelijan käytettäväksi. 7-vuotinen pakollinen oppivelvollisuus on yleistynyt ja asteettain siirrytään 8-vuotiseen. Kymmenen viimeksi kuluneen vuoden aikana on asuntoja rakennettu lähes kuudenneksel!e koko väestöstä. Laajan ja maksuttoman terveydenhoitoverkoston ansiosta ihmisten keski-ikä on noussut aikaisemmasta 42 vuodesta (1938) 63 vuoteen (1961).

TAVOITTEET PÄÄTÄHUIMAAVIA

Mutta Romaniassa ei suinkaan olla saavutettu kehityksen huippua, vaan kuljetaan jatkuvasti eteenpäin. Kuusivuotissuunnitelman puitteissa teollisuuden tuotanto kohoaa vuoteen 1965 mennessä 2,1 kertaiseksi siitä mitä se oli v. 1959, maatalouden tuotantoa kohotetaan 70—80 prosentilla ja maatalous saa käyttöönsä suuren määrän uusia tehokkaita koneita.

Rakennustyön ehtona Romaniassa kuten muuallakin on rauhan säilyminen. Sen vuoksi Romanian hallitusvalta ja Romanian kansa toimii jatkuvasti rauhan säilymisen puolesta.

Muovitaloja "koerakennetaan" Neuvostoliitossa

Moskova. — Muovi rakennusmateriaalina on Neuvostoliitossa laajojen kokeilujen alaisena. Moskovassa rakennetaan parhaillaan yksikerroksista kahden perheen asuntaloa, joka kantavia rakenteita lukuunottamtta on muoviaineista. 5-kerroksiee 90 huoneistoa käsittävän muovitalon luonnokset ovat valmistumassa Moskovan suunnittelutoimistossa.

Kiinallakin atomipommi arvellaan USAssa

Washington. — Yhdysvaltalaiset viranomaiset sanoivat maanantaina että Kiina voisi luultavasti suorittaa ydinräjäytyksen lähikuukausien aikana.

Mutta näiden viranomaisten mukaan kestäisi vielä joitakin vuosia, ennen kuin Pekingin hallitus voisi valmistaa todellisia ydinaseita.

Arviointi Kiinan mahdollisuuksista ydinaseistuksen alalla ilmoitettiin sanomalehtimiehille Washingtonissa muutamia tunteja sen jälkeen kun USA ja Englanti esittivät Genevessa uudet ehdotuksensa, joissa pyritään ydinkieltosopimuksen aikaansaamiseen Neuvostoliiton kanssa.

Se, että Kiina voisi luultavasti suorittaa ydinräjäytyksen lähikuukausien aikana, ei USA:n viranomaisten mukaan merkitsisi sitä, että Kiina olisi kehittänyt ydinaseiden tuotantojärjestelmän. Kiinan edistyminen arvellaan johtuvan Neuvostolliton antamasta teknillisestä avusta.

PÄIVÄN PAKINA

Verouudistuksia halutaan, mutta kenelle?

Sen lisäksi, että sodista rikastuvilla isomahaisilla porvareilla on kova tappamisen himo ja halu, heillä on myös sellainen käsitys, että työtätekevä on ainoa "eläin maailmassa, joka voidaan nylkeä moneen kertaan".

Työtekeviä — niin työläisiä ja farmareita kuin muitakin pikkuihmisiä — kynitään ja nyljetään todella moneen kertaan. Heille maksetaan huonoa palkkaa työstä ja heikkoja hintoja tuotteista. Heitä verotetaan kunnallisesti, maakunnallisesti ja koko maata käsittävästi. Heidän kannettavanaan on sekä välittömiä että välillisiä, tunnettuja ja salattuja veroja. Mutta porvarisedät eivät ole sittenkään tyytyväisiä Yhä enemmän ja enemmän pitäisi saada tavallista kansaa kynityksi ja nyljetyksi siten, että porvarisedät ja -tädit tulisivat yhä rikkaimmiksi

* * *

Ylläesitetyt seikat tulivat vastustamattomalla voimalla mieleemme lukiessamme viime viikolla Ottawan uutisia, missä kerrottiin, että pääministeri Diefenbaker nimittää 5-henkilöä käsittävän kuninkaallisen komissionin, jonka tehtävänä on verotusasiain tutkiminen sikäli, että käytetäänkö liittovaltion verotusta riittävän tehokkaalla tavalla tulojen hankkimiseksi valtiolle ja maan ekonomian edistämiseksi

Eipä sillä, kyllä meidän verotussuhteissa on paljon korjaamisen varaa — mutta asia erikseen on, millä tavalla ja missä mielessä niitä asioita pöyhitään

Yksi keino asian pitkittämiseksi ja vitkastuttamiseksi on se, että nimitetään kuninkaallinen komissioni, joka tutkii asiaa kaksi tai kolme vuotta, laatii tutkimustensa perusteella laajakantoiset asiakirjat — mitkä sitten sysätään jonkun virastohuoneen hyllyille pölyyntymään

Diefenbakerin hallitus on ollutkin tähän asti aika mato kuninkaallisten komissionien nimittämisessä — ja siten on saatu monta päivänpolttavaa asiaa vihreän veran alle hautumaan

Mutta kysymys ei ole kuitenkaan yksinomaan siitä, että kipeästi kaivattavat ja tarvittavat verouudistukset voitaisiin lykätä muutamalla vuodella tuonnemmaksi vaan myös siitä, kenen hyväksi muutosehdotuksia tehdään

Suuren rahan edustajat, kansallisen kauppakamarin presidentti W. S. Kirkpatrick, ovat jo tervehtineet tätä kuninkaallisen komissionin nimittämistä noin nimeensä:

"Mikään muu yksi reformi (uudistus) ei lisää enempää yritys- ja ponnisteluarvoa kuin huojennus lamaannuttavista verotaksoista, jotka vievät kolmanneksen ja toisen puolenkin kaikista yrityksistä."

Kuten näkyy, kauppakamarin herrojen mielessä on sellaiset "verouudistukset", ja vain sellaiset, jotka huojentavat "yrittäjäin", tahtoo sanoa suurpääoman muutenkin pientä vero-osuutta ja lisää tavallisen kansan verokuormaa. — —

Tosiasia nimittäin on, että niin kauan kuin nykyisessä määrässä haaskataan kansakunnan varoja varustelukilpailuun, tulevat verot jatkuvasti kohoamaan kaikissa hallitusporteissa ja kaikissa muodoissa.

Nykyisten olosuhteiden vallitessa onkin kysymys siitä, että saadaanko suurpääoma maksamaan sille kuuluvan osuus veroista, vai joutuko tavallinen kansa vieläkin perusteellisemmin verokarhujen nyljettäväksi.

Ja kysymys ei ole "ainoastaan" työtätekevien eduista, sillä mitä enemmän suurpääoma saa verohuojennuksia ja mitä enemmän tavallinen kansa joutuu maksamaan veroja myös rahamiesten puolesta, sitä pienemmäksi kuihtuu tavallisen kansan ostovoima ja sitä suurempi maksi tulevat ostovoiman puutteen vuoksi "ylijäämävarastot" sekä työttömien jonot.

Kansakunnan ja valtion todelliset edut vaativat sellaisia verouudistuksia jotka huojentavat tavallisen kansan verotaakkaa kautta linjan ja siirtävät verojen maksun suuremmassa määrässä niiden kannettavaksi, joilla on varoja verojen maksamiseen, ja jotka ovat tähän asti päässeet verojen maksusta kuin "koira veräjästä".

Mitä me tarkoitamme sanoa on tämä:

Suurpääoman miehet ja rouvat tulevat hyvin palkattuine lakimiehineen ja propagandakoneistoineen painostamaan nyt muodostettavana olevaa kuninkaallista komissionia kaikin mahdollisin keinoin siinä mielessä, että se tulisi esittämään lisää verohuojennuksia niille omistajapiireille, joita muutenkin verotetaan luvattoman vähän.

Tässä yhteydessä ei ole lainkaan syntiä eikä huonoa käytöstapaa osoittavaa se, vaikka työtätekevät ottaisivat opiksi nylkijöiltään ja tulisivat puolestaan kiinnittämään sekä kuninkaallisen komissionin että koko kansakunnan huomiota siihen, miksi vähäväkisten verotaakkaa on tuntuvasti huojennettava ja rahamiespiireillekin annettava osansa verojen maksamisvelvollisuuksista.

Vaikka eräässä vanhassa työväenlaulussa sanotaan, että "verot kansan verta juovat", niin tosiasia on myös että yhteisvoimin ponnistellen saadaan porvaritkin täyttämään vähän paremmin kansalaisvelvollisuutensa veronmaksujen tiimoilta.

Känsäkoura.

Neuvostoliittolainen baritoni Dmitro, joka on saavuttanut kuuluisuutta kotimaassaan ja useissa Euroopan maissa sekä Afrikassa ja Australiassa, esiintyy piakkoin myös Canadassa Kievin Shevchenkon oopperan ja balettijoukkueen kanssa. Konserttimatka Canadassa aloitetaan Montrealissa lokakuun 4 päivänä ja päättyy Torontossa marraskuun 5 päivänä.

Murhemielin ilmoitan, että rakastettu elämäntoverini

EDITH KURKI

nukkui viimeiseen uneen Hearstin sairaalassa 8 päivänä elokuuta 1962, ollen kuollessaan 63 vuoden ikäinen.

Lähinnä häntä muistamaan jäi Eino Kokkinen, poikansa Jalo Kurki perheineen täällä Hearstissa, yksi tytär ja veli perheineen Suomessa sekä laaja ystävä- ja tuttavapiiri täällä Canadassa.

Ruumiinsiunaus toimitettiin Hearstin hautausmaalla elokuun 11 pnä. Kantajina olivat Martti Myllyniemi, Walter Niemi, Teudor Joensuu, Onni Salo, Martti Rasinperä ja Sakari Ketonen.

Me kuljimme yhteistä taivalta,
kappaleen maista matkaa.
Sinä saavutit sataman rauhaisan,
minä yksin saan tietäni jatkaa.

Eino.

KIITOS

Kaunis kiitokseni kantajille ja kaikille jotka ottivat osaa suruuni. Kiitos ihanista kukista ja seppeleistä joita oli niin paljon ja jotka peittivät Edithin haudan.

EINO KOKKINEN
Hearst, Ontario

Onnittelumme

45-vuotiaalle VAPAUS-lehdelle!

Marraskuun 6 pnä tulee kuluneeksi 45 vuotta siitä kun ilmestyi lehtemme Vapauden ensimmäinen numero. Tämän merkkipäivän kunniaksi ilmestyy VAPAUS erikoisena 45-vuotisjuhlanumerona lokakuun 25 pnä.
Tässä juhlanumerossa julkaistaan yksityisten, järjestöjen ja liikelaitosten onnitteluja 45-vuotiaalle Vapaudelle.
Henkilöonnittelujen hinnat 50 senttiä ja $1.00, erikoiskehyksessä $2.00.
Kaikkien juhlanumeroon aiottujen onnittelujen tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään lokakuun 15 päivään mennessä.

Kerääjän nimi ....

Paikkakunta ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

Nimi	$	¢

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Perhejuhla, joka on järjestetty onnistuneiden liitto-, laulu- ja soittojuhlain kaikkien toimitsijavoimien yhteisen tapaamisen merkeissä, pidetään Iskun puistossa ensi sunnuntaina, syyskuun 9 pnä.

CSJn Port Arthurin osaston jäsenet, Kaiku-kuoron jäsenet, v.- ja u.-seura Iskun ja Elon jäsenet, Aikamme naiset-kerhon jäsenet, kaikki suurjuhlain yhteydessä tavalla tai toisella avustaneet ystävät kaupungista ja ympäristöltä on kutsuttu tähän yhteiseen perhejuhlaan. Samoin jokainen tuo ystävän tullessaan tai kutsuu ystävän yhteisen perhejuhlaan.

Iskun taholta on järjestetty urheilukilpailut, jotka alkaa kello 12 päivällä, myös nuolenheittoa, y.m.

Kello yksi—jälkeen puolenpäivän kutsutaan jäsenet ja kaikki kutsuvieraat ravintolaan yhteiseen perhepöytään. Tarjoilun ajalla suoritetaan tilaisuuteen varattu ohjelma, y.m. Kaikin saamme osallistua ja nähdä ja kuulla Iskun puistossa ensi sunnuntaina. Terve näkemiin siellä yhteisessä perhejuhlassa.

— ATH.

Hauskat kemut Tarmolassa 15 pnä

Toronto. — Ne Tarmolan historian ensimmäiset kabarettitanssit, jotka pidettiin elokuun 15 p:n iltana onnistuivat suurenmoisesti. Kaikilla oli hauskaa ja kehittiin kovasti erikoisesti tanssisoittoa ja kaikkea kabarettijärjestelyä ja myös sitä, että Tarmola on erikoisen hyvä paikka sellaisille tilaisuuksille. Kabarettikomitea oli tyytyväinen tuloksiin ja päätti noudattaa suuren yleisön toivomuksia järjestämällä toiset kabarettitanssit Tarmolaan ensi syyskuun 15 p:n iltana, alkaen kello 8 ja loppuen tavanmukaisesti kello 12 yöllä. Tarjoilu alkaa kello 8 ja tanssit kello 9 tarjoilun loppuessa 11.30 ja tanssit kello 12. Sen jälkeen voi vielä jonkun aikaa seurustella ravintolassa jossa tarjoillaan maukkaita lohi- y.m. voileipiä. Tarmola on edelleen kabarettin as ti avoinna kuten ennenkin. Sauna on auki joka keskiviikko, lauantai ja sunnuntai. Ruokaa tarjoillaan ravintolassamme entiseen tapaan joka päivä ja "käbinejä" saa vuokrata vuorokaudeksi tai koko viikoksikin vielä kabarettien jälkeiseen maanantaihin asti tai mahdollisesti pitemmäksikin aikaa, lähemmin siitä saa tietää paikan päällä.

Kaikki kehuivat viimeksi orkesterimme soittoa parhaaksi suomalaiseksi tanssisoitoksi ja Gustafson lupautui järjestämään saman orkesterin soittamaan syyskuun 15 päivän kabarettiin. Nekin, jotka eivät olleet viime kerralla, mutta olette kuulleet kuinka hauskat kemut meillä täällä oli, voivat nyt saapua näihin ulkoilmassa, tähtien alla pidettäviin tanssiehin.

Tämä onkin sitten lämmin toimintakautemme lopettajaistilaisuus, ainakin mitä ulkoilmaan tulee. Tai ehkä Alfred Ruuska tulee jäämään Tarmolaan myöhemmin ja lämmittelee saunaa jossa voi käydä kylpemässä ja mahdollisesti joku eniä voi käydä keittämässä "mojakoita" lauantaisin tai sunnuntaisin, mutta me tulemme siitä tiedoittamaan yleisölle myöhemmin jos asiat siten järjestyvät. Nyt vaan kehoitamme kaikkia Toronton ja ympäristön suomalaisia saapumaan tähän syyskuun 15 p:n iloiseen ja hauskaan kabarettiimme. Kaikki Tervetuloa!

Victor.

NL ja Berliinin miehityshallinto

Jo useiden päivien ajan on Länsi-Berliinistä kantautunut maailmalle "lännen ääni", sanoo Suomen laajimmin leviävä työväen päivälehti, SKDL:n äänenkannattaja, Kansan Uutiset viime perjantaisessa toimituskirjoituksessaan ja selittää: Uutiset ovat kertoneet huligaanijoukkojen mielenosoituksista, ärhentelystä, jota itse länsivaltain viranomaisten on ollut pakko vaientaa. Keskiviikkona (elok. 22 pnä) tuli ikään kuin vastauksena niille tieto Neuvostoliiton viimeisimmästä toimenpiteestä Saksan kysymyksessä. Sen mukaan Neuvostoliitto lakkauttaa miehitysajan komendantinviraston Berliinissä.

Missä määrin Länsi-Berliinin viime viikon tapahtumat ovat vaikuttaneet ajankohtaan, sitä on vaikea arvioida, mutta aivan ilmeisesti kehitys olisi joka tapauksessa ennemmin tai myöhemmin johtanut tähän. Merkitsihän komendantinviraston yllä pitäminen sodanjälkeisen miehityshallinnon viimeistä jätettä, kuten Neuvostoliiton päätöksessä todetaan. Viraston lakkauttaminen on ymmärrettävä ei vain vastauksena Länsi-Berliinin huligaaniaineksille ja niitä tukeville länsivaltojen viranomaisille, vaan samalla johdonmukainen askeleena kohden rauhansopimusta Neuvostoliiton ja Saksan demokraattisen tasavallan välillä.

Mitä tulee komendantinvirastojärjestelmään, niin sen poistamisesta ei ole epäilystäkään. Saksan tämänkaltaisen hallinnon perusta luotiin eräässä toisen maailmansodan aikaisissa tai heti sen jälkeen pidetyissä voittajavaltioiden johdon kokouksissa. Mm. Jaltan julistuksessa helmikuulta 1945 sanotaan, että sodan päätyttyä suurvaltojen sotavoimat miehittävät kukin erityisen Saksan vyöhykkeen. Yksimielisesti hyväksytyssä miehitystuomuksessa määrättiin "edellytetään koordinoitua hallintoa ja valvontaa keskuskomission taholta, jonka toimipaikka on Berliini . . ."

Näin siis Berliini suunniteltiin yhtenäisen Saksan yhtenäisen hallinnon keskukseksi. Tosiasia tällä hetkellä on, että ei ole syntynyt mitään yhtenäistä Saksaa, vaan on olemassa kaksi saksalaista valtiota joista Länsi-Saksa muodostettiin ensimmäisenä. Molempien Saksan valtioiden hallintokoneistojen kehitys ja komendantinvirastoista muodostuvat eräänlaisia vartiovuorokauden kuriositeetteja, eikä suinkaan johdonmukaista vaikutusvaltaa. Neuvostoliiton arvio, ettei ole tarpeen ylläpitää erityisvirastoja järjestämään vartiointia Tiergartenin sotamuistomerkille tai Spandaun vankilaan, on aivan realinen.

Miksi sitten länsivallat pitävät niin häikäilemättömän itsepintaisesti kiinni neljän vallan komendatuurin järjestelmästä, vaikka ne ovat puolestaan vuosikymmenen ajan johdonmukaisesti rikkoneet kaikkia muita neljän vallan tekemiä sopimuksia Saksan hallinnosta? Tämä on ainoa sopimusten kohta, joka sopimuksia tehtäessä antoi länsivalloille oikeuden päästä Länsi-Berliiniin. Kuluneina vuosina länsivallat ovat linnoittaneet Länsi-Berliinin erääksi tärkeimmäksi tukikohdakseen Saksan demokraattista tasavaltaa vastaan ei vain sotilaallisessa vaan ennen kaikkea tuholaistoiminnan johtamisen mielessä. Siksi Länsi-Berliini on niille niin kallis, että ne ovat valmiit heittämään kaikki johdonmukaisuuden säännöt yli laidan, kunhan vain voivat pysytellä tuossa "rintamakaupungissa".

Tällä hetkellä on vielä vaikea sanoa, miten länsivallat suhtautuvat Neuvostoliiton uuteen toimenpiteeseen. Jo ensi reaktioissa näkyi kuitenkin kaksi linjaa: Länsi-Saksan hysterinen huuto läntisten miehittäjävaltioiden miehityskoneiston puolesta ja toisaalta Englannin suhteellisen rauhallinen toteamus: tulemme katsomaan, miten uusi systeemi toimii. Näiden ääriarvojen väliltä lännen johtavat valtiomiehet lähipäivinä määrittelevät kantansa.

Joka tapauksessa Neuvostoliiton toimenpide osoittaa kansoille, että vaikka se on antanut Saksan rauhansopimusasian kypsyä pitkään, sen päätökset kuitenkin johdonmukaisesti tähtäävät sodanjälkeisen epänormaalin miehityshallinnon lopettamiseen ja rauhan solmimiseen. Voidaan vain toivoa, että länsi yhtyisi tähän rauhantekoon.

SAIMAAN KANAVA-SOPIMUS VALMIS

Lopullinen hyväksyminen hallitustasolla

Helsinki. — Saimaan kanavaneuvottelut ovat nyt päättyneet ja sopimusluonnos kanavan vuokraamisesta on valmis. Maanantaina oli valtioneuvoston juhlahuoneistossa parafointitilaisuus, jossa suomalaisen ja neuvostoliittolaisen valtuuskunnan puheenjohtajat allekirjoittivat sopimusluonnoksen Suomen ja Neuvostoliiton hallitukselle esiteltäväksi. Lopullinen hyväksyminen tapahtuu hallitustasolla.

Tehdystä sopimuksesta ei tässä vaiheessa annettu julkisuuteen mitään yksityiskohtia, mutta suomalaisen kanavavaltuuskunnan puheenjohtajan, eduskunnan puhemies Kauno Kleemolan lausunnon mukaan sopimus noudattaa sitä luonnosta, joka jo viime vuoden puolella esiteltiin yleisölle. Sopimukseen on luonnollisesti tullut sadoittain alueen vuokraamista ja käyttöä koskevia yksityiskohtia.

Luonnoksen allekirjoituksen suorittivat suomalaisen valtuuskunnan puolesta valtuuskunnan johtaja, eduskunnan puhemies Kauno Kleemola ja neuvostoliittolaisen valtuuskunnan puolesta valtuuskunnan johtaja meriministeri V. G. Bakajev. Allekirjoitustilaisuudessa oli läsnä Neuvostoliiton Suomessa oleva suurlähettiläs A. V. Zaharov ja Somen ulkoministeri Veli Merikoski

Kuten muistetaan, kanavaneuvottelut pääsivät alkamaan pian sen jälkeen, kun tasavallan presidentti Urho Kekkonen vieraili Neuvostoliitossa v. 1960 pääministeri Hrushtshevin kutsumana. Tämän matkan aikana syntyi periaatesopimus siitä, että Neuvostoliitto on valmis vuokraamaan Saimaan kanavan Neuvostoliiton puoleisen osan Suomen käyttöön. Tärkeimmistä periaatekysymyksistä kanavan vuokraamisen suhteen päästiin sopimukseen viime vuoden puolella, jonka jälkeen neuvottelut yksityiskohdista ovat jatkuneet. Viime lokakuusta jatkuneen keskeytyksen jälkeen neuvottelujen viimeinen vaihe pääsi alkamaan tk. 8 pnä ja sopimusluonnos, kuten jo sanottua, allekirjoitettiin neuvottelijoiden toimesta esitettäväksi hallituksille lopullista hyväksymistä varten.

Kysymys Saimaan kanavan vuokraamisesta tuli jälleen esille vuonna 1958 tasavallan presidentin vieraillessa Neuvostoliitossa. Jatkoneuvotteluihin päätettiin ryhtyä heti.

Kun nämä neuvottelut eivät johtaneet vielä tuloksiin esitettiin Suomen taholta tasavallan presidentin vieraillessa Neuvostoliitossa marraskuussa 1960, että asia koko laajuudessaan otettaisiin uudelleen keskustelujen alaiseksi. Keskustelujen päätökseksi saatiin Neuvostoliiton suostumus siihen, että Neuvostoliitto on valmis vuokraamaan Saimaan kanavan neuvostoliittolaisen osan Suomen valtiolle enintään 50 vuodeksi kanavaan liittyvine molemmilla puolilla olevine ranta alueineen, jotka ovat tarpeellsia kanavan korjaustöitä ja liikennöimistä varten. Myös Uuraan varastoalueen vuokraaminen Suomelle hyväksyttiin.

Suomalainen kanavaneuvottelukunta nimitettiin seuraavana vuonna. Se neuvotteli neuvostoliittolaisten viranomaisten kanssa kanavan vuokraamiseen liittyvistä kysymyksistä. Neuvotteluja käytiin Moskovassa pariin otteeseen, syys- ja marraskuussa 1961. Suomalaisen neuvottelukunnan puheenjohtajana on ollut K. Kleemola ja neuvostoliittolaisen valtuuskunnan puheenjohtajana merilaivaston ministeri V. G. Bakajev.

Elizabeth Taylor, kallis vakuutuskohde

Elokuvien ja filmitähtien vakuutukset tulevat joskus liiankin kalliiksi ,varsinkin vakuutusten antajille — aivan samoin kuin tähdet itse usein käyvät elokuvatuottajille kalliiksi. Sitä mieltä lienee ainakin tunnettu englantilainen Lloyds kun on kysymys Elizabeth Taylorista. Viimemainitun sairaudet Cleopatra-elokuvan valmistusvaiheessa ovat nimittäin jälleen pakottaneet Lloydsin maksamaan suuret korvaukset elokuvayhtiö 20th Century Foxille. Asiasta päästiin hiljattain sopimukseen Lloydsin ja elokuvayhtiön välillä. Korvauksen määrästä ei ole annettu tietoa, mutta eräiden lähteiden mukaan se lienee noin 440 miljoonan markan suuruusluokkaa.

Jo kaksi vuotta sitten Lloyds joutui samasta syystä maksamaan "mitättömät" 805 miljoonaa markkaa. Tällä kertaa 20th Century Fox alunperin vaati 945 miljoonaa Elizabeth Taylorin sairastumisen aiheuttamien kustannusten korvaamiseksi. Lloyds kieltäytyi maksamasta, ja oikeudenkäynti näytti olevan edessä. Kuitenkin on nyttemmin päästy sovintoon, melkeinpä vanhan sananparren tapaan, jonka mukaan "paljoa ei tingitty, mutta puolet tingittiin heti". Tämän jälkeen on — ymmärrettävistä syistä — vaikea löytää vakuuttajaa, joka suostuisi myöntämään vakuutuksia Elizabeth Taylorille.

Vahingosta viisastuneena Lloyds kieltäytyi itsepäisesti myöntämästä henkivakuutusta elokuvatähdelle. Tämän esimerkin mukaan joukko muitakin yhtiöitä on kiittänyt kunniasta. Vihdoin chicagolainen 'Accidental Life Insurance Co.' joka väittää olevansa maailman suurin vakuutusyhtiö, suostui myöntämään 10 miljoonan dollarin (3,320,000,000 markan) vakuutuksen Elizabeth Taylorin hengestä. Yhtiö ottaa tällöin itse kantaakseen puolet riskistä ja jakaa toisen puoliskon neljäntoista muun yhtiön kesken. Jokaisella näistä puolestaan on omat, pitkälle jaetut jälleen vakuutuksensa. Tämän johdosta on laskettu, että yli 250 vakuutusyhtiötä eri puolilla maailmaa vastaa suurimmasta vakuutuksesta, mikä koskaan on kytketty naisen henkeen.

Jos tärkeä elokuva tähti ei voi viedä filmiä loppuun sopimuksen mukaan, tämä yleensä tietää hyvin suurta taloudellista tappiota hänen yhtiölleen. Kun elokuva "Saaban kuningatar" tehtiin, kuoli näyttelijä Tyrone Power kesken työtä. Kaikki kohtaukset, joihin hän oli osallistunut, tulivat täten käyttökelvottomiksi ja koko filmaustyö oli aloitettava uudestaan. Tämä aiheutti yhtiölle yli 560 miljoonan markan lisämenot. Cleopatra-elokuvan valmistusvaiheessa 20th Century Fox merkitsi näyttelijöille yli 780 miljoonan markan tapaturmavakuutuksen eräiden tietojen mukaan nousivat noin 125 miljoonaan markkaan.

Twentieth Century Fox filmiyhtiön osakkeet laskivat huomattavasti New Yorkin pörssissä sen jälkeen kun yhtiön uusi johtaja elokuvalmistaja Darryl Zanuck oli ennustanut, että yhtiö kärsii 25 miljoonan dollarin tappion vuonna 1962.

Ilmoitus, että mitään osinkojakoja ei suoriteta, on todennäköisesti myös vaikuttanut asiaan.

Yhtiö on tämän vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden aikana kärsinyt 12 miljoonan dollarin tappion, ja Zanuck sanoi johtokunnalle antamassaan lausunnossa, että koko vuoden tappio nousisi mahdollisesti 25 milj. dollariin.

Ristiriitoja herättänyt elokuva "Cleopatra", jossa näyttelivät Elizabeth Taylor ja Richard Burton, on maksanut yhtiölle 30 miljoonaa dollaria.

Macmillan vetoaa Adenaueriin EEC-jäsenyydestä

Bonn. — Englannin pääministeri Harold Macmillan lähetti Länsi-Saksan liittokanslerille Adenauerille "erittäin ystävällisein" kirjeen, jossa hän pyysi liittokanslerin tukea yhteismarkkinoiden kanssa käytäville neuvotteluille, mutta hänen mielestään vastaus ei ollut "miksikään hyödyksi eikä odotuksia vastaava".

Länsi-Saksan liittokanslerin edustaja vahvisti tiedot henkilökohtaisten kirjeiden vaihtamisesta, mutta kieltäytyi antamasta mitään lausuntoa niiden sisällyksestä.

Die Weltin Bonnin kirjeenvaihtajan saamien tietojen mukaan Englannin pääministeri pyysi tukea tuleville yrityksille ratkaista tärkeimmät pulmat neuvotteluissa Englannin liittymisestä yhteismarkkinoihin.

Liittokanslerin ilmoitettiin vastanneen Macmillanille, että vaikkakin hän käsitti yhteismarkkinoitten merkityksen, niin Euroopan maatalouden edut eivät saa kärsiä.

Japanilaiset syyttävät:

Yhdysvallat pidättää radioaktiivisuustietoja

Montreal. — Joukko japanilaisia radiologeja valitti tällä viikolla, että he eivät saa riittävässä määrässä tietoja radioaktiivisesta säteilystä Yhdysvaltain Japanissa olevalta atomipommien aiheuttamia menetyksiä tutkivalta komissiolta.

Joukossa ovat Osakan yliopiston radiologian professori tri Tokio Nishioka, tri Toshio Katow Tokiosta, Tri Hiroshi Takada ja tri Hiken Ozawa. Sanomalehtimiehet haastattelivat heitä 10. kansainvälisessä radiologisessa kongressissa.

Ryhmän puhemies tri Nishioka sanoi, että Yhdysvalloilla on Japanissa kyllä tutkimussairaaloita, joissa tutkitaan kuinka suuressa määrässä ensimmäiset Japaniin pudotetut atomipommit ovat aikaansaaneet vahinkoa, mutta ei sairaaloita, joissa voitaisiin antaa atomipommin uhreille lääketieteellistä apua.

Yhdysvaltain miehitysvallan aikana japanilaiset eivät saaneet minkäänlaisia tietoja pommien vaikutuksesta yhdysvaltalaisilta virkailijoilta. Sitten sen ajan yhdysvaltalaiset ovat suostuneet jossain määrin yhteistoimintaan, mutta ei kuitenkaan läheskään siinä määrin kuin japanilaiset tarvitsisivat omien tutkimuksiensa kehittämiseksi.

Japanilaiset eivät kykene suorittamaan itse kaikkea ydinasevahinkojen tutkimustyötä, sillä se maksaa suuria rahasummia, sanoi tri Nishioka.

Japanilaiset kertoivat, että jokaisesta 500:sta Japanin valtion sairaaloissa olevasta potilaasta 20ssä on merkkejä radioaktiivisuuden vaikutuksesta.

Japanilaiset sanovat lisäksi, että esimerkiksi verisyöpätapauksia on Japanissa todettu noin 10 prosenttia enemmän kuin normaalisti voitaisiin odottaa.

Ei ole saatavissa minkäänlaisia tilastoja siitä kuinka suuressa määrässä radioaktiivisuus on vaikuttanut ihmisten kykyyn synnyttää terveitä lapsia, sanoivat japanilaiset asiantuntijat, mutta lisäsivät, että Japanissa syntyy nykyään huomattavasti enemmän epämuodostuneita lapsia kuin ennen ensimmäisen atomipommin räjäyttämistä.

Avaruudessa ei näe unia

Moskova. — "Näittekö jumalaa, onko hän olemassa", kysyi eräs Neuvostoliiton uskovaisista kirjeessään, jonka hän osoitti Neuvostoliiton avaruuslentäjille numero 3 ja 4, Nikolajeville ja Popovitshille. Kysymys toistettiin torstai-iltana Moskovan televisiossa, jossa mainitut avaruuslentäjät yhdessä Gagarinin ja Titovin kanssa osallistuivat ns. uutisviestiohjelmaan. "Näin" nauroi vastaukseksi Popovitsh. "Kun jumala kysyi minulta nimeäni sanoin, että olen Nikolajev, Andrian Grigorevitsh". Titov, jonka olisi myös pitänyt nähdä jumala, jos hän olisi taivaassa, jatkoi tähän Majakovskin sanoin: "Taivasta näimme sekä sisältä että ulkoa, mutta emme enke leitä emmekä jumalaa".

Popovitsh kertoi, että painottomassa tilassa ilma vajaassa vesipullossa ei ole ylhäällä kuten maan päällä, vaan sijoittautuu rakkuloina vesimassan keskelle. Vaikka pulloa sekoittaisi voimakkaasti, palaa ilma jälleen keskustaan. Niin ikään Nikolajev ja Popovitsh kertoivat, että painottomassa tilassa nukkuja ei uneksi, ainakaan he eivät uneksineet lainkaan, vaikka maan päällä näin tekevätkin.

Lähetyksessä, joka oli eräs mielenkiintoisimpia avaruuslentojen tiimoilta, nähtiin myös Nikolajev ja Popovitsh valmistumassa lähtöön, sekä välähdys raketin lähdöstä. Vilkas ja puhelias Popovitsh ei vaiennut edes raketin nousun vaikeimmissakaan vaiheissa, vaan hymyili ja puhui rakettikentän miehistön kanssa koko nousun ajan. Molemmat avaruuslentäjät saivat Neuvostoliiton radio- ja televisiokomitealta tilaisuudessa elinikäisen "radion ja television avaruusselostajan kortin".

Eräs kolmatta tuntia kestäneen ohjelman sensaatioista oli kuusivuotias Tanja-tyttönen, joka esitti omia avaruusaiheisia sävellyksiään säestäen itseään pianolla. Kuusivuotiaan tekijänsä tuotteiksi marssit olivat suorastaan mielikuvituksellisen hyviä.

Yllättävä oli myös tieto, että Herman Titov oli kirjoittanut tieteisromaaneja.

9 avaruuslaukausta USAn ohjelmassa loppuvuoden aikana

Washington. — USA suunnittelee 9 uutta avaruuslaukausta ennen tämän vuoden loppua. Ohjelmaan sisältyy kuusi kierrosta käsittävä miehitetty lento maapallon ympäri, kuun valokuvaaminen, Venuksen ilmakehän tutkiminen ja kolmen muun Telstar-tietoliikennesatelliitin lähettäminen.

Tämä valmisteleva suunnitelma julkaistiin kansallisen ilmailu- ja avaruushallinnon julkaisemassa lehtisessä.

Suunniteltu avaruuslento, jonka tulee suorittamaan M. Schirra tapahtunee syyskuun loppupuolella.

Toinen Telstar-satelliitti ja toisen tyyppinen tietoliikennesatelliitti lähetetään ylös syyskuun aikana.

Ranger-avaruusalus tulee valokuvaamaan kuunpintaa loka-joulukuun aikana, jolloin myös lähetetään kaksi uutta Telstar-satelliittia.

Moskova. — Satiirinen aikakauslehti Krokodil on Neuvostoliiton suosituimpia julkaisuja. Se ilmestyy kerran kymmenessä päivässä ja huolimatta yli 2 miljoonan kappaleen painoksesta se myydään loppuun heti ilmestyttyään painosta. Elokuun 27. pnä lehti täytti 40 vuotta ja vietti merkkipäiväänsä varsin omaperäisesti. Se ei siedä pitkiä onnittelupuheita. Siksi se olikin järjestänyt merkkipäivänsä kunniaksi pakinoitsijain ja satiirikkojen seminaarin. Työjärjestyksessä oli yksi ainoa kysymys: Miten voidaan entistä häijymmin ja tervejärkisemmin piiskata typeryyttä ja sivistymättöyyttä, byrokratismia ja pöyhkeilyä, tekopyhyyttä ja huliganismia, kaikkea sitä, mikä on heitettävä ulos neuvostoelämästä.

TAAS AVATTU
KEN'S CAFE
UUDET OMISTAJAT
Hyvä palvelu • Maukkaat ateriat
"Lunches" alhaisin hinnoin milloin tahansa ulos vietäväksi.
Avoinna 6 ap.—12 yöllä paitsi sunnunt. 10 ap.—7 ill.
Puhelin DI 4-6341
South Court St., Port Arthur, Ont.
(30-1-4-6-8)

Kesä- ja loma-ajan lukemista
SUOMEN
viikko- ja kuukausijulkaisuja saatavana kirjakaupastamme

"APU"
No. 29—30—31
Irtonumeron **UUSI HINTA** 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Valitut palat"
Elokuun numero
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Neuvostoliitto
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
Saatavana No. 64—65—66
HINTA 25c — Postitse 35c

"Viikonloppu"
Irtonumeron **HINTA** 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"Veitikka"
Humoristis-satiirinen aikakauslehti
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto
"Seikkailukertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Saatavana numerot
2—4—6—7—8—9—10—11—12—13
14—15—16—17
Irtonumeron **HINTA** 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"SEURA"
No. 32
Koko perheen lehti
Irtounmeron **HINTA** 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Kotiliesi"
No. 13—14—15
Irtonumeron **HINTA** 40c
Postitse lähetettynä 45c

"EEVA"
Elokuun numero
Nykyaikaisen naisen lehti
Irtonumeron **HINTA** 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

"Kuvaposti"
No. 1—2—3—7—9—10—11—12—13
14—15—16-17—18—19—20—21—22
23—24—25—26—27—28—29—30—31
Irtonumeron **HINTA** 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Uusi Kuvalehti"
No. 5—6—7—8—9—10—11—12—13
14—15—16—17—18—19—23—26—27
28—29—30—31
Irtonumeron hinta 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Suomen Kuvalehti"
No. 7—9—10—11—12—13—14
15-16—17—18—19—20—21—22
23—24—25—26—28—29—30
Irtonumeron **HINTA** 40c
Postitse lähetettynä 45c

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
100 Elm St. West, Sudbury Ontario
P.O. Box 69

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN

PIENIN SUMMA 5,000 SMK. $17.50 YNNÄ LÄHETYSKULUT $1.00
JOKAINEN SEURAAVA 1,000 SMK. 3.50

Rahalähetykset toimitetaan vastaanottajalle 10-14 päivän kuluttua. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan tai Suomen postikonttorin antama kuitti.

VAPAUS TRAVEL AGENCY
Box 69 — Sudbury, Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

EPILUX

Plastiikista ihmemaalla veneitä varten. Oli esiteltävänä "Sportsmans" näyttelyssä. Myymme kaikki SINEX talojen laatumaalimme 20% ALENNUKSELLA.

Bob's Washer Parts and Service
Puh. OS 3-5883
315 Regent St. South Sudbury

Pat's Barber Shop
HUOLELLINEN TYÖ
7 CEDAR ST., SUDBURY
Viinakaupan vieressä

Jack's Welding
- YLEISTÄ KORJAUSTYÖTÄ
- SEPÄNTYÖTÄ

PUH. OS. 5-2553
ONTARIO JA DOUGLAS KULM.
(Ed's Radio vier.)

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
Suutari KAHILA on nyt palveluksessamme
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisiin hinnoin
ERIKOISUUKSIA
JOKA VIIKKO
VAHITTAISMAKSUT
36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS.
LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS 4-4259, Sudbury, Ontario

Puuttuuko Teiltä Peppi?
jos, niin . . .
PANTAVENE
auttaa teitä saamaan takaisin virkkautenne. Erikoisen hyvä apu vanhoille miehille. PANTAVENE on valmistettu kauroista ja sen vaikutuskyvyn alhentaa lipido-protein aine. Uusi hinta $2.50 — Postitus 10c.
KARI PHARMACY
PUHELIN OS. 5-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury
Lansdowne kadun kulmassa

HUOM! HUOM!
Farmarit ja teollisuuskoneiden käyttäjät
Parhaat hinnat sisäänvaihdostanne
Uusiin Ford traktoreihin ja koneisiin
A. DUBOIS
Valtuutettu Fordin välittäjä
Puh. YU 3-4300
Levackin tien varr.
R.R. 2, Chelmsford, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Yleiset puhdistustalkoot Työn Puistossa maanantaina, syyskuun 10 pnä, alkaen heti illallisen jälkeen. Kaikkia osaston jäseniä pyydetään saapumaan talkoisiin, että saadaan saunan kellari puhdistettua ja hyvään järjestykseen. Myöskin kaikki penkit on laitettava talvikorjuun.

Työn Puiston huoltokomitean ja johtokunnan yhteinen kokous Työn Puistossa torstaina, syyskuun 6 pnä kello 7.30 illalla.

Portarthurilaisia vieraita Sudburyssa

Viime lauantaina poikkesi Sudburyssa portarthurilaisia lehtiemme ystäviä Martha jaEsko Telkkinen, sekä Keri ja Arvo Laakso.

He olivat saapuneet uutta maantietä Wawan ja Sault Ste. Marien kautta.

Sudburyssa he poikkesivat ensin Katri ja Uno Korven luona ja sitten Vapauden talossa tuttavia tapaamassa, jatkaen sen jälkeen matkaansa Timminsiin kulta-alueelle.

Toivotamme hauskaa lomamatkaa!

Rakennuslakko jatkuu edelleen

Viikon lopulla alkanut betoniraudoittajien lakko jatkuu kaupungissa ja mm. Incon rautatehtaan suurella rakennustyömaalla toisten alojen työläiset kieltäytyivät tänä aamuna menemästä lakkovahtilinjojen läpi työmaalle. Tä ten parempia palkkoja vaativien betoniraudoittajien lakko on siis pysähdyttänyt jälleen eräitä suurempia rakennustyömaita kaupungissa.

Koulut alkavat tänään, 4 pnä

Kaupungin kaduilla oli tänä aamuna vilkasta joukkoa kun noin 23,000 tyttöä ja poikaa aloitti uuden lukukauden kouluissa.

Yleisten (protestanttisten) kansakoulujen oppilasmäärä lisääntyy tänä vuonna noin sadalla. Viime vuonna oli lisäys 200. Katolisten (kansakoulujen oppilasmäärä lisääntyy noin 120 oppilaalla, vastaavan luvun ollessa viime vuonna 250.

Toisin sanoen, kansakoulutasolla on suuri oppilasmäärän lisääntyminen, mikä on tapahtunut monena peräkkäisenä vuonna, on nyt ensimmäisen kerran hidastumassa.

Keskikoulutasolla oppilaitten lukymäärän lisääntymisen pysähdys ei ole vielä tapahtunut. Korkeakoululautakunta odottaa opiskelijain lukumäärän lisääntyvän 570 hengellä, nousten kaikkiaan 4,700:aan. Kaupungin yksityiskouluihin menee 2,000 oppilasta ,eli osapuilleen sama määrä kuin viime vuonna.

Yleisissä kansakouluissa tulee olemaan 251 opettajaa eli kaksi enemmän kuin viime vuonna; katolisissa kansakouluissa tulee olemaan noin 290 opettajaa eli viisi enemmän kuin viime vuonna ja keskikouluissa 310 opettajaa eli 30 enemmän kuin viime vuonna.

TILATKAA VAPAUS!

Syystoiminnan ääriviivat

CSJ:n Sudburyn osaston eri toimikuntien, johtokunnan, valistus toimikunnan, kuoron, näyttämön ja orkesterin sekä naisten kerhon ja Alertsin edustajien yhteisessä kokouksessa viikon lopulla, tehtiin yleispiirteinen haalitoiminnan suunnitelma kuluvan vuoden loppuun asti. Hyväksytty toimintasuunnitelma on yleispiirtein seuraava:

Torstaina, syysk. 13 pnä, Vapauden bingo, järjestää sanomalehtikomitea.

Tiistaina, lokak. 2 pnä, "harvestibingo", järjestää erikoiskomitea.

Sunnuntaina, lokak. 14 pnä laatikkopäivälliset, järjestää Alerts.

Lauantaina, lokak. 20 pnä, kabarettitanssit, järjestää orkesteri.

Sunnuntaina, lokak. 28 pnä näytelmä, järjestää näytelmäseura.

Torstaina, marrask. 1 pnä bingo, järjestää johtokunta ja valistustoimikunta.

Sunnuntaina, marrask. 4 pnä Vapauden 45-v. juhla.

Sunnuntaina, marrask. 11 pnä valistustoimikunnan järjestämä tilaisuus.

Lauantaina, marraskuun 17 pnä, Alertsin kabaretti.

Sunnuntaina, marrask. 18 pnä, päivällistilaisuus, järjestää naisten kerho.

Torstaina, marraskuun 22 pnä bingo, järjestää Sävel-kuoro.

Sunnuntaina, marrask. 25 pnä näytelmä, järjestää näytelmäseura.

Sunnuntaina, jouluk. 2 pnä, päivällinen, järjestää Sävel-kuoro.

Torstaina, jouluk. 6 pnä, lastenkomitean bingo.

Sunnuntaina, jouluk. 9 pnä, Suomen itsenäisyyspäivän juhlakonsertti, järjestää kuoro, orkesteri ja valistuskomitea.

Sunnuntaina, jouluk. 16 pnä, lasten joulujuhla.

Lauantaina, jouluk. 22 pnä joulukabaretti, järjestää näytelmäseura.

Maanantaina, joulukuun 31 pnä uudenvuoden kabaretti, järjestää kuoro.

Liikennetapaturmien kuolemantapaukset ennätysmäärässä

Toronto. — Heinäkuun loppuun mennessä on Ontarion liikenneonnettomuuksissa saanut kuolettavan vamman 659 ihmistä. Se on kaikkien aikojen ennätys vuoden ensimmäisen seitsemän kuukauden ajalta, tiedoitti ajoneuvoturmatilastojen johtaja, E. J. M. Hughes, torstaina. Viime vuonna oli vastaava luku 650.

Heinäkuu oli myös "ennätyskuu", sillä liikenneonnettomuuksissa kuoli nyt 111 ihmistä, jota vastoin viime vuonna heinäkuussa kuoli 94.

Puolustusministeri Argentiinalle

Buenos Aires. — 70-vuotias lehtimies Adolfo Lanus nimitettiin viime viikolla Argentiinan puolustusministeriksi, tärkeälle ministerinpaikalle, joka on ollut tyhjänä kilpailevien armeijan kenraalien esikuntapäällikön nimitystä koskevan kiistan johdosta. Tämä kiista saattoi maan melkein kansalaissodan partaalle.

Aikaisemmin Lanus on ollut Uruguayssa Argentiinan suurlähettiläänä.

TALOUDENHOITAJA HALUTAAN

Täten julistetaan hakukelpoisten haettavaksi taloudenhoitajan paikka CSJ:n Port Arthurin osaston haalilla. Tehtäviin kuuluu etupäässä huoneiston puhtaanapito ja huolto. Hakemukset palkkaehtoineen lähetettävä syyskuun 15 päivään mennessä osoitteella:

JOHTOKUNTA
316 BAY ST., PORT ARTHUR, ONT.

(4—6)

TAKAISIN KOULUUN !!
Koulut alkavat tiistaina, syyskuun 4 pnä
Laaja valikoima kaikenlaisia koulutarpeita ja keskikoulun kirjoja

Vetoketjulla ja suurilla renkailla varustettuja
SALKKUJA
(Ensiluokkaista nahkaa)
Hinnat vaihtelevat
2.90-8.50

WATERMANIN ja ESTERBROOKIN täytekyniä

- 3-Ring Binders 85c, $1.10 ja $1.15
- Note Books — kirjoitusvihkoja 5c, 10c, 15c ja 25c
- Dixon's, Venus ja Eagle lyijykyniä 3 for 25c ja 15c
- Waterman's mustetta — Asco ja Reeves vesivärejä
- Craytone ja Canadiana Crayons — 6 ja 8 värin pakkauksissa

Ostakaa koulutarpeenne ajoissa välttyäksenne viime hetken tungokselta.

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
100 ELM S. WEST SUDBURY, ONTARIO

(21—23—25—28—1)

Thalidomid-murhenäytelmä

Thalidomid-skandaalin yhteydessä ovat lukuisat arvovaltaiset asiantuntijat eri puolilla maailmaa todenneet, ettei ole olemassa mitään yhteisiä kansainvälisiä määräyksiä uusien lääkkeiden käyttöönotosta eikä mitään järjestettyä tietojen vaihtoa eri maiden välillä ja että edistyneissäkin maissa on markkinoilla laskettavien lääkkeiden (ja myös elintarvikkeiden) tarkastuksessa runsaasti toivomisen varaa.

Thalidomidin yhteydessä on viitattu myös eräisiin muihin yhä käytössä oleviin lääkeaineisiin, joilla on tai saattaa olla niin vahingollisia sivuvaikutuksia, että on kyseenalaista onko niiden auttava panos suurempi kuin vahingoittava.

Thalidomidiin rakentuvaa lääkettä tuotettiin ensin Sveitsissä, sitten otti länsisaksalainen lääketehdas — Chemie Grünenthal — v. 1958 keksinnön haltuunsa ja ryhtyi valmistamaan lääkettä Contergan-nimisenä preparaattina, jota pidettiin niin vaarattomana, että lääkettä aluksi saatiin ilman lääkärin määräystä vapaasti apteekeista. Englantiin lääke saapui varsin nopeasti tämän jälkeen Distaval-nimisenä ja sitä mainostettiin "vuosisadan unilääkkeenä". Softenon-nimisenä ja nestemaisenä sitä käytettiin lasten rauhoittamiseen, jolloin mainosmiehet keksivät sille epiteetin "Saksan paras lastenkaitsija". Amerikkaan saavuttuaan valmiste oli saanut Kevadon-nimen.

Siitä huolimatta, että thalidomidin vaarallisuudesta varsin pian alkoi esiintyä todistuksia, olivat tuottajat, lääkärit ja yleisestä terveydestä vastuussa olevat viranomaiset varsin hitaita ryhtymään toimintaan valmistetta vastaan ja vielä niin myöhään kuin tämän vuoden huhtikuun — toukokuun vaihteessa Hampurissa pidetyssä lastenlääkärikongressissa lääkeainetta tuottaneen tehtaan edustaja katsoi väitteiden lääkkeen vaarallisuudesta olevan perää vailla, vaikka thalidomid-lasten luku Länsi-Saksassa jo silloin oli varsin korkea ja lääkkeen osuus kutakuinkin riidattomasti osoitettu.

7,000 EPÄMUODOSTUNUTTA LASTA

Nyt lasketaan, että maailmaan on syntynyt kaikkiaan 7,000 epämuodostunutta thalidomid-lasta. Useilta puuttuu jokin jäsen, raajat tai kädet tai ne ovat jääneet räpylämäisiksi muodostumiksi. Lääketieteellinen määritelmä tällaisesta synnynnäisestä epämuodostumasta on phocomelia. Nimitys on kreikkaa ja tulee sanoista phoco, joka merkitsee hyljettä, je melia, joka merkitsee jäsentä. Paraillaan syntyvät maailman viimeiset tämän skandaalin uhrit, Synnyttäjinä ovat äidit, jotka raskauden toisen kuukauden aikan ovat nauttineet thalidomid-lääkekitä. Näistä 7,000 lapsesta jää henkiin, niin asiantuntijat arvelevat, kaksi kolmannesta, lapset ovat muuten normaalin älykkäitä ja elinvoimaisia, heidän kehitystään haittaavat vain nämä raajojen epämuodostumat.

THALIDOMIDIN PALJASTAJAT

Thalidomid-lääkkeiden vaikutukseen kiinnitti ensimmäisenä huomiota länsisaksalainen lastenlääkäri tri Widukind Lenz- joka on miltei näihin saakka saanut käydä yksin taistelua lääketehtaiden mahtia vastaan. Juuri hän ensimmäisenä kiinnitti huomiota phocomelia-tapausten lisääntymiseen Länsi-Saksassa. Tämä luku oli jo v. 1959 kymmenkunta tapausta vastaten 15 tapausta viimeisten kymmenen vuoden aikana. Vuoden 1960 alkupuolella tri Lenz rupesi tutkimaan tapausten taustaa ja tuli siihen johtopäätökseen, että epämuodostumien syy oli raskauden alussa nautituissa thalidomid lääkkeissä. Vuonna 1960 kasvoi phocomelia-tapausten luku Länsi-Saksassa 76:ksi, jolloin luvussa olivat vain asutuskeskuksissa syntyneet lapset. Länsi-Saksan lastenlääkärit pohtivat phocomelia-tapausten runsautta vuosikokouksessa lokakuussa 1960. Tapausten välitöntä liittymistä ei kuitenkaan vielä silloin täysin ymmärretty.

Samoihin aikoihin alkoi thalidomid tunkeutua myös muiden maiden lääkemarkkinoille, ennenkaikkea Englantiin, joka Länsi-Saksan jälkeen on saanut eniten thalidomid-tapauksia osalleen. Arvellaan nimittäin, että Englannin osuus thalidomid tapauksista on 700, tapausten luvun noustessa Länsi-Saksassa 4.000—6,000een, Ruotsissa 100aan jne.

USAn elintarvike- ja lääkehallinto ei sensijaan — kiitos Frances Kelseyn — lisenssoinut lääkkeen valmistusta, pääasiassa Englannin lääkintäviranomaisten epäilevän kannan takia, mutta se ei kuitenkaan kyennyt estämään lääkkeen leviämistä "tutkimustarkoituksissa". Vasta viime joulukuussa USAn lääkäreitä varoitettiin lääkkeen määräämisestä raskaana oleville naisille ja vasta tämän vuoden alkupuolella sen käyttö USAssa kiellettiin.

LÄÄKKEEN KÄYTTÖÄ JATKETAAN

Vaikka USAn lääkintäviranomaistenlisenssiepäys perustui Englannista saatuihin epäileviin tietoihin, jatkettiin Englannissa lääkkeen käyttöä reseptoituna. Länsi-Saksassa thalidomid-valmisteita myytiin täysin vapaasti viime huhtikuhun saakka ja vasta marraskuussa sen myynti kiellettiin. Suomessa thalidomid kiellettiin vasta tämän jälkeen.

(Jatkuu)

Aate Reinikaisen viimeinen matka

Beaver Lake. — Jatkuvasti harvenee ja vähenee niiden ihmisten joukko jotka tänne Beaver Lakellekin saapuivat alkuaikoina.

Sunnuntaina, elokuun 26 pnä levisi kylässämme surusanoma, että paikkakuntamme yksi pitkäaikaisista asukkaista, urheilu- ja työväenliikkeen veteraani, Aarne Reinikainen oli silloin ummistanut silmänsä ikiuneen pitkällisen ja uuvuttavan sairauden jälkeen Sudburyn General sairaalassa.

Reinikaisessa meni manan majoille mies joka jo nuorena siirtolaisena saapui monen muun tavalla tähän maahan toivossa ansaita leipänsä hiukan helpommalla kuin kotimaassa. Huhtikuussa 1913 hän saapui Sudburyn seudulle työskennellen ympäristön kaivoksissa ja metsätöissä. 1919 hän asettui asumaan tänne Beaver Lakelle jossa asuikin sitten kuolemaansa asti. Beaver Lakelaisten maidonajurina Sudburyyn hän toimi yhteen menoon 15 vuotta. Vainaja oli yksi Sudburyn seudun työväenliikkeen ja urheilun esiraivaajia. Hän oli Jehun kunniajäsen ja aivan ensimmäisiä jäseniä kun seura 1921 perustettiin, ottaen osaa kilpailuihin miehuutensa voiman päivinä, kesällä rata- ja kenttäurheiluun ja talvella koviin hiihtoihin. Monet ovat ne kovat kilpailut jotka allekirjoittanut oli ladulla kamppailemassa Aaten kanssa. Hän oli myöskin CSJ:n jäsenenä koko täällä o'onsa ajan, lukuunottamatta sairautensa aikaa. Samoin lukuisiin muihin järjestöihin hän kuului jäsenenä silloin kun ne täällä toimivat. Hän oli myöskin SJ osaston monivuotinen johtokunnan jäsen ja puheenjohtaja ja osallistui lukemattomiin näytelmiin vuosikymmenien aikana.

Monet ovat olleet ne työt ja touhut joissa näkyy Aaten kätten töitten jäljet ja joiden johdosta muistamme häntä kauan rehtinä, hiljaisena ja vaatimattomana toverina, mutta aina luotettavana ja pidettynä ja horjumattomana aatteensa puolustajana. Reinikainen oli syntynyt Suomessa Kangasniemen pitäjässä Hukankylässä ja oli kuollessaan 67 vuoden, 7 kuukauden ja 25 päivän ikäinen. Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Irma, yksi sisko ja kuusi veljeä Suomessa ja muut läheisemmät sukulaiset täällä ja laaja toveri- ja ystäväpiiri jotka kaihoten muistavat rehdin toverin muistoa ja manan majalle siirtymistä. Vainaja saatettiin viimeiseen lepoonsa Sudburyn Park Lawn hautausmaahan elokuun 28 pnä Lougheedin hautaustoimiston kautta, suuren toveri- ja ystäväpiirin saattamana. Suuri kukkien ja seppelten määrä todisti kuinka pidetty toveri hän oli. Lepää rauhassa paljon pidetty toveri ja ystävä. Kauan muistamme sinua.

— Tekonimus.

Lännen ei pidä päästää tilaisuutta - - Observer

Lontoo. — Observer kirjoitti viime sunnuntaina, että pääministeri Hrushtshev näyttää antavan länsivalloille vielä tilaisuuden neuvotella Berliinin kysymyksessä, ja lehti vaatii, etteivät länsivallat päästäisi tätä tilaisuutta käsistään.

Lehti jatkaa, että länsisaksalaisten tulisi harkita, eikö heillä ole mitään vastuuta Berliinin kriisissä sen vuoksi, että he ovat kieltäytyneet tukemasta mitään lännen ja Neuvostoliiton välisiä neuvotteluja, joissa olisi ollut kysymyksessä määrätynlainen Itä-Saksan tunnustaminen tai tietyt rajoitukset liittotasavallan armeijassa.

New of the Worldin artikkelissa Berliinin tilannetta taas sanotaan "maailman suurimmaksi vaaraksi" ja kehotetaan Neuvostoliittoa ja länsivaltoja solmimaan sopimus, jossa Itä-Saksan olemassaolo tunnustetaan ja jossa länsivallat virallisesti myöntävät, että Itä-Berliini on osa Itä-Saksaa.

Sunday Times on sitä mieltä, ettei pääministeri Hrushtshevin aikomuksena ole aloittaa maailmansotaa Berliinin tai edes Itä-Saksan takia.

Kirjoituksensa lopussa Sunday Times arvelee, että Berliinin neutralisoiminen neljän vallan valvonnan puitteissa, "ei valloittajina, vaan turvallisuusneuvoston jäseninä", on ajatus, jonka pitäisi sopia YKlle, ja joka viittaisi pitkän tähtäimen ratkaisuun.

PROVOKAATTORINEN RÄJÄYTYS KIINAN JA HONG KONGIN RAJALLA

Hong Kong — Kolme kiinalaista rajavartiosotilasta haavoittui yksi heistä hengenvaarallisesti kun pommi räjähti Lowun rajavartioasemalla viime keskiviikkona. Kiinalaiset sulkivat rajan silloin viipymättä.

Räjähdys oli viimeisin kokonaisessa sarjassa räjähdyksiä, joita on tapahtunut viimeaikoina Kwantungin maakunnassa. Neljä tapahtui elokuun kuluessa Kiinan puolella Kiinan ja Portugalin siirtomaan Macaon rajaa.

Lowussa erottaa Kiinan ja tämän Britannian kruununsiirtomaan vain rautatiesilta. Kiinalaiset eivät ole koskaan aikaisemmin sulkeneet tätä kohtaa rajasta täydellisesti, sallien ihmisten tulla ja mennä melkoisen vapaasti.

Silminnäkijät kertovat, että keskiviikkoaamuna noin 200 ihmistä ylitti rajan, kuten tavallisesti. Sillä hetkellä, jolloin kiinalaiset viranomaiset olivat tarkastamassa passeja rajalla eräässä varastohuoneessa, jossa tarkastettiin matkustajien tavaralaukkuja, tapahtui räjähdys.

Tarkkailijat sanovat, että pommin olisi voinut räjäyttää kuka tahansa kommunismivastainen henkilö, joita on useita täällä. Kiinalaiset ovat jo syyttäneet erästä formosalaista agenttia eräästäkin räjäytyksestä.

Tarkkailijat sanovat edelleen, että räjäytykset eivät ole välttämättömästi osoitus väitetystä levottomuudesa sen johdosta, että Kiinassa on vielä puute joistakin elintarvikkeista, vaan että jotkut kommunismivastaiset ainekset käyttävät hyväkseen tilannetta häiriön aikaansaamiseksi.

Rosetownissa, Sask., ilmestyvän "Eagle"-lehden toimittaja John Pinckney on nimitetty canadalaisten viikkolehtien yhdistyksen presidentiksi. Yllä mr. Pinckney (vas.) keskustelemassa yhdistyksen presidentin J. R. McLachlan kanssa Winnipegin konferenssissa.

Kalanjalostustehdas Ghanaan Neuvostoliitosta

Accra. — Neuvostoliiton ja Ghanan välillä vuonna 1960 tehdyn taloudellista ja teknillistä yhteistoimintaa koskevan sopimuksen puitteissa ovat neuvostoliittolaiset asiantuntijat laatineet ja luovuttaneet Ghanalle kalanjalostuslaitoksen suunnitelman, johon kuuluu jäädyttämö, johon mahtuu 3,500 tonnia kalaa, säilyketehdas, jonka vuosituotanto on 10 miljoonaa säilykepurkkia, kalasavustamo ym.

Synnytti 18. lapsensa

Oulu. — 18. lapsensa ja 12. poikansa avukseen maanviljelystöihin on synnyttänyt 43-vuotias rouva Kerttu Pääkkö Kestilän Mäläskän kylässä Oulun lääninsairaalan synnytysosastolla. Uusi tulokas on painoltaan 5 kg 280 g sekä terve kuten äitikin ja muut Pääkön vesat. 14 lastaan äiti on synnyttänyt kotonaan. Esikoispoika on 25-vuotias. Yksi lapsista on kuollut tapaturmaisesti ja kolme on jo naimisissa.

TILATKAA VAPAUS!

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

V.t. puheenjohtaja Vilho Heikkilä
66 Dynevor Rr.
Puhelin RU. 2-1039
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Allan Illbury
488 Brock Ave. Toronto, Ont.
Puhelin LE. 5-1054

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Unto Penttinen
38 St. Lawrence St., Sudbury, Ont.

PETER A. VESA
B. A. LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Uusia ja käytettyjä autoja
EINO HUPPONEN
HO 3-1152 HOGAN PONTIAC LTD. HI 4-3357
348 DANFORTH AVE. TORONTO 6, ONT.

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John St.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa joka kuukauden toinen keskiviikko, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto sihteerille: A. Hendrickson, 2628 East 8th Ave., Vancouver 12, B.C. Jäsenkirjuri Aune Rintanen, sama osoite.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R.R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maananaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana tuntia aikaisemmin eli klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtaja Edwin Suksi ja kirjeenvaihtaja: Aimo Mäki, Box 354, Sudbury, Ont.

UUSI KIRJALÄHETYS SAAPUNUT!

Valitkaa itsellenne loma-ajan lukemista!

Elizabeth Taylor:
NUKKUVA KAUNOTAR
275 SIVUA HINTA SID. $2.00
Nukkuva kaunotar — sadun prinsessa Ruusunen — auto-onnettomuudessa kauneutensa menettänyt Emily, jolle kirurgi on lahjoittanut uudet kasvot.

Elizabeth Taylor:
PITKÄ KESÄ
251 SIVUA HINTA SID. $3.50
kertoo Lontoon lähellä asuvan englantilaisperheen elämästä. Päähenkilöitä ovat Kate Heron, hänen aikuinen poikansa Tom, koulua käyvä tyttärensä Lou ja toinen aviomiehensä Dermot — miellyttävä tyhjäntoimittaja, joka ei kuitenkaan ole rahan takia mennyt naimisiin itseään vanhemman rikkaan lesken kanssa. Kate ja Dermot rakastavat todella toisiaan.

Nigel Balchin:
TIE METSÄN HALKI
335 SIVUA HINTA SID. $2.25
Romaanin päähenkilönä on menestyvä liikemies James Manning ja tapahtumien läntökohtana auto-onnettomuus: tuntematon vaunu ajaa maantiellä kuoliaaksi miehen. Tästä kertomus alkaa tunkeutua yhä syvemmälle Manningien avioliiton ristiriitoihin paljastaen henkilöittensä käyttäytymisessä ja sielunelämässä ennen aavistamattomia seikkoja.

Eeva Joenpelto:
KIPINÖIVÄT VUODET
297 SIVUA HINTA SID. $3.50
Romaani on ennen kaikkea vanhojen ja vanhentuvien naisten merkillisen syvälle menevä romaani.

Richard Gordon:
LÄÄKÄRI LIEMESSÄ
226 SIVUA HINTA SID. $2.50
Virkistävä vitamiinipilleri väsymykseen ja tilapäiseen ärtymykseen.

Kamala Markandaya:
KIRJURI JA HÄNEN VAIMONSA
221 SIVUA HINTA SID. $2.60
Kirjuri Dandekarin elämä on suistunut tavanomaiselta radaltaan. Ennen niin mallikelpoisin aviovaimo, hänen hiljainen ja turvallinen Sarojininsa, poistuu päivittäin kotoa salaperäisille retkille ja keksii puolustukseekseen pikku valheita.

Wilkie Collins:
VALKOPUKUINEN NAINEN
526 SIVUA HINTA SID. $1.75
Suuri halpahintainen romaani.

Francis Iles:
RAKKAANI, PAHOLAINEN
297 SIVUA HINTA NID. $1.50
Jännittävä Korppi-sarjan romaani.

Agatha Christie:
MABELLEN KAHDET KASVOT
222 SIVUA HINTA NID. $1.50
Jännitystä täynnä oleva Sapo-sarjan salapoliisiromaani.

Täydellisesti uudistettu, nykyaikainen
KEITTOTAITO
1305 ruoanlaitto-, leipomis- ja säilöntäohjetta. 262 tekstikuvaa, 23 värikuvaa ja liitteenä sienikartta.
363 SIVUA HINTA SID. $3.00

Lähettäkää tilauksenne osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO